

Genel Kurulumuz Yapıldı

Birliğimizin VIII. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı, 7 Aralık 2007 Cuma günü Birlik Merkezinde yapıldı. Katılımın yüksek olduğu toplantıda, 2008 yılı Birlik bütçesi görüşülerek karara bağlandı.

Toplantının açılış konuşmasında, Birlik Başkanı Nevzat Öztangut, Birliğin 2007 yılı içinde yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verdi ve 2008 yılı için öngörülen projeleri üyelerimizle paylaştı. Toplantıda üyelerimiz de sektörün genel sorunları ve güncel gelişmelerle ilgili görüşlerini dile getirdiler.

Aracı Kurumların Eylül 2007 Verileri

Bu ayki sayımızda yer alan iki çalışmada, aracı kurumların yılın üçüncü çeyreğindeki faaliyet verileri ve mali sonuçları değerlendirilmektedir.

Buna göre, 2007 yılının ilk dokuz ayında hisse senedi işlem hacmi geçen senenin aynı dönemine göre %12 artmış, yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı ise %23'e yükselmiştir. Vadeli işlemlerdeki hacim ise geçen döneme göre 7 kat artmış, toplam işlem hacminin %90'ı aracı kurumlar üzerinden gerçekleşmiştir. Aracı kurumlardan yapılan vadeli işlemlerin beşte biri yabancı yatırımcılara aittir.

Eylül 2007 itibariyle aracı kurumlar 3 milyar YTL'lik portföy yönetmektedir. Aracı kurumların açtığı kredi bakiyesi ise 480 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Sektörde çalışan sayısı 5.933 olup, çalışanların yaş ortalaması artmıştır.

Aracı kurumların aktif büyüklükleri %33 artarak 3,9 milyar YTL'ye ulaşmıştır. Özsermaye ise %22 artışla 1,9 milyar YTL olmuştur.

Kurumlar, borsa para piyasasından borçlanıp banka mevduatına yönelmiş, sektörün bilançosu daha da likit hale gelmiştir.

Hisse senedi hacmindeki %12 artışa rağmen hisse senedi komisyonları sadece %3 artmış, ancak VOB işlemlerinin katkısı ile sektörün toplam komisyon gelirleri %11 oranında büyümüştür.

Aracı kurumların net dönem kârı, son bir yıl içinde %36 artarak 255 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Faaliyet verilerini **sayfa 6'da**, mali analizimizi ise **sayfa 16'da** okuyabilirsiniz.

Değerli **gündem** okurları,

Gerek dünya, gerekse ülkemiz açısından yoğun bir yılı daha geride bırakıyoruz. Ülkemizdeki seçimler, mortgage kredilerindeki kriz, dünya borsalarındaki birleşmeler ve daha bir çok gelişmeye bu yıl içinde tanık olduk. Son yıllarda ülkemizde sağlanan siyasi ve ekonomik istikrar, global dalgalanmalardan ciddi anlamda etkilenmemizi önlerken, sermaye piyasamızın gelişmesine de olumlu yansıyor.

Aracı kurumlarımızın 2007 yılının ilk üç çeyreğine dair faaliyet verilerini incelediğimizde uluslararası gelişmelerin aracı kurumlarımıza yansımalarını görebiliyoruz. Öncelikle hisse senedi işlem hacmi 2006 yılının aynı dönemine göre %12 artmış ve 575 milyar YTL'ye ulaşmış durumda. Ülkemizde hisse senedi işlemlerinde 2006 yılının sonlarına doğru başlayan artış eğilimi, içinde bulunduğumuz yılın ortalarına kadar sürmüştü. Bu tarihten itibaren Amerikan konut kredilerine dair endişelerin artmasıyla küresel ölçekte tüm piyasalarda olumsuz bir havanın başladığını ve işlem hacminin daraldığını görüyoruz. Bu gelişme pek tabii ülkemiz piyasalarını da etkiledi ve hisse senedi işlem hacmindeki artış sınırlanmış oldu.

2007 yılının ilk üç çeyreğinde hisse senedi işlem hacmindeki %12'lik artışa karşın, aracı kurumların hisse senedi işlemlerinden elde ettiği komisyon gelirlerinin sadece %3 arttığı görülüyor. Hisse senedinden elde edilen komisyonlardaki bu sınırlı artışa karşın, bu dönemde, aracı kurumlarımızın toplam komisyon gelirleri %11 oranında artmış durumda. Bu artış, vadeli işlemlere yapılan aracılıktan elde edilen komisyon gelirlerinden kaynaklanıyor. Zira 2007 yılının ilk 9 a-

yında, Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsamızdaki işlem hacmi, önceki yılın aynı dönemine göre 6 kat artarak 144 milyar YTL'ye ulaşmış durumda.

Bu rakamlar üzerinde dikkatle durulması gerektiğini düşünüyoruz. Aracı kurumlarımızın hisse senedinden elde ettiği komisyon gelirlerindeki olumsuz dalgalanmalar, piyasamızın görece yeni bir aracı olan, vadeli işlemlerle dengelenebilmektedir. Yeni ürünler ve yeni faaliyet alanlarının her geçen gün önemini farklı şekillerde görmekteyiz. Piyasamız büyümeye devam ederken, bazı eksikliklerimiz daha da belirgin hale geliyor. Bunlardan bizce en önemlileri aracı kurumlarımızın ürün çeşitliliği ile faaliyet alanlarının ve ülkemizde yatırımcı tabanının genişletilebilmesi.

Bilindiği gibi, 1999 ve 2000 yıllarındaki piyasa koşullarında ve özellikle halka arzların etkisiyle, önemli bir yatırımcı kitlesi hisse senedi yatırımı ile tanışmıştı. Hisse senedi yatırımı olan hesap sayısı bir yılda 550.000'den 1,4 milyona çıkmıştı. Ancak, arkasından gelen 2001 krizi, TMSF'ye devredilen bankalar, kamu yönetimine geçen çeşitli grup şirketleri gibi gelişmelerle, geniş bir kesimin piyasaya olan güveni sarsıldı. Hisse senedi hesap sayısı 2001-2005 döneminde düzenli olarak azaldı, son iki yıldır da 1 milyon civarında seyrediyor. Kısacası, 2000 yılında var olan yatırımcı kitemizin neredeyse üçte birini kaybetmiş durumdayız.

Artık geldiğimiz noktada, sermaye piyasamızın daha geniş bir yatırımcı kitlesine, daha geniş ürün yelpazesi sunan bir yapıya nasıl ulaşabileceğini tartışmamız gerektiğine inanıyoruz. Önümüzdeki yıl konuyu geniş bir katılımı tartışmaya açmayı planlıyoruz.

Değerli okurlarımız,

Yoğun bir yılı geride bırakırken, Birliğimizin Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri ve çalışanları adına, hem bu ay içinde kutlayacağımız Kurban Bayramınızı tebrik eder, hem de yeni bir başlangıç, yeni bir umut demek olan yeni yılınızı en içten dileklerle kutluyorum.

Saygılarımla,

E. Nevzat ÖZTANGUT
BAŞKAN

Sabah Grubu Hisselerine İlişkin Görüşlerimiz TMSF'de

Sabah Yayıncılık A.Ş., Medya Holding A.Ş. ve Sabah Pazarlama A.Ş. ye ait malvarlığı, Bilgin Grubunun TMSF'ye olan borçlarına karşılık, ticari ve iktisadi bütünlük yöntemiyle TMSF tarafından ihaleye çıkarılacaktır.

Bu durum, söz konusu halka açık şirketlerin yatırımcılarını yakından ilgilendirdiği için sermaye piyasamızın da öncelikli gündemini oluşturmaktadır. TMSF'nin, Sabah Grubu hisselerine sahip yatırımcıların mağduriyetlerini gidermeye yönelik çalışmaları olduğu tarafımızca memnuniyetle gözlenmiştir.

TMSF'nin bu yaklaşımının, yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilmesinin yanında, yeni yatırımcıların da sermaye piyasasına çekilebilmesine vesile olacağı inancındayız.

Bu çerçevede, yapılacak çalışmalarda Birliğimizin her türlü destek ve işbirliğine hazır olduğu TMSF yetkililerine iletilmiştir.

Komisyon Raporumuz SPK'da

Birliğimiz, 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren geçerli olan serbest komisyon uygulaması konusundaki gelişmeleri düzenli olarak izlemektedir. Serbest komisyon uygulamasının aracı kurumların gelir yapıları ve sektör üzerindeki etkilerini izlemek amacıyla hazırladığımız yeni raporumuz Kurul'a iletilmiştir.

Komisyon Uygulamaları Hakkındaki Rapor, aracı kurumların 2007 Haziran dönemine ilişkin mali verileri ile, aylık olarak Birliğimize gönderdikleri "Aylık Dönemler İtibarıyla Yapılan Aracılık Komisyonu ve Promosyon Uyu-

lamaları Bildirimi" formlarını değerlendirmektedir.

Lisanslama Sınavlarına Hazırlık Eğitimleri

Birliğimizin, 19-20 Ocak 2008 tarihlerinde düzenlenecek olan Temel Düzey, İleri Düzey ve Türev Araçlar lisanslama sınavlarına yönelik olarak yaptığı eğitimler, üyelerimize duyurulmuştur. Eğitimlerimize ilişkin detaylar www.tspakb.org.tr internet adresinde bulunan Eğitim bölümünden takip edilebilmektedir.

Eğitimlerimize başvurular, eğitim başlama tarihinin 3 gün öncesine kadar devam etmekte olup bireysel başvurular da kabul edilmektedir.

Birliğimizin internet sitesinde yer alan ve lisanslama sınavlarına kaynakça teşkil eden Temel Düzey, İleri Düzey ve Türev Araçlar eğitim kılavuz-

Aralık 2007-Ocak 2008 Lisanslama Eğitim Programı				
Eğitim Tarihi	Eğitim Adı	Lisans Türü	Süre	
2 Aralık	Diğer Teşkilatlanmış Piyasa ve Borsalar	Temel Düzey	1 gün	
1-2/8-9 Aralık	Finansal Yönetim	İleri Düzey	4 gün	
8 Aralık	Tahvil ve Bono Piyasaları	Temel Düzey	1 gün	
9 Aralık	İlgili Vergi Mevzuatı	Temel Düzey	1 gün	
15-16 Aralık	Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarının İşleyişi	Türev Araçlar	2 gün	
18 Aralık	İlgili Vergi Mevzuatı	İleri Düzey	1 gün	
24 Aralık	Hisse Senedi Piyasaları	Temel Düzey	1 gün	
24 Aralık	Muhasebe, Takas ve Operasyon İşlemleri	Türev Araçlar	1 gün	
25-27 Aralık	Ulusal ve Uluslararası Piyasalar	İleri Düzey	3 gün	
26-28 Aralık	Temel Finans Matematiği, Değerleme Yöntemleri, Muhasebe ve Mali Analiz	Temel Düzey	3 gün	
29-30 Aralık	Genel Ekonomi	Temel Düzey	2 gün	
29-30 Aralık	Türev Araçlarla Arbitraj ve Korunma	Türev Araçlar	2 gün	
3-4 Ocak	Analiz Yöntemleri	İleri Düzey	2 gün	
5 Ocak	Menkul Kıymetler ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları	Temel Düzey	1 gün	
5-6 Ocak	Türev Araçlar	Türev Araçlar	2 gün	
6 Ocak	Takas ve Operasyon İşlemleri	Temel Düzey	1 gün	
8-9 Ocak	Genel Ekonomi ve Mali Sistem	İleri Düzey	2 gün	
12-13 Ocak	Muhasebe, Denetim ve Etik Kurallar	İleri Düzey	2 gün	

larında sınava yönelik güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır.

Lisans Yenileme Eğitimleri

Temel Düzey ve İleri Düzey Lisans Yenileme eğitimleri 16 ve 30 Kasım 2007 tarihlerinde 144 kişinin katılımıyla düzenlenmiştir. 14 Kasım 2007 tarihinde yapılan Takas ve Operasyon Lisans Yenileme eğitimine 20 kişi, 21 Kasım 2007 tarihinde yapılan Türev Araçlar Lisans Yenileme eğitimine 35 kişi katılmıştır. Kasım ayında yapılan Lisans Yenileme eğitimlerine toplam 199 kişi katılmıştır.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Eğitimleri

Genel katılıma açık VOB Üye Temsilcisi eğitimi, 19-26 Kasım 2007 tarihleri arasında düzenlenmiş, eğitimlere 35 kişi katılmıştır. 27 Kasım 2007 tarihinde düzenlenen VOB Uygulama eğitimine 17 kişi, bir aracı kuruma yönelik VOB Üye Temsilcisi eğitimine 25 kişi olmak üzere Kasım ayı içinde düzenlenen VOB eğitimlerine toplam 77 kişi katıl-

mıştır. 10-17 Aralık 2007 tarihleri arasında, yine bir aracı kuruluşa yönelik VOB Üye Temsilcisi eğitimi yapılacaktır.

Mesleki Gelişim Eğitimleri

Aracı Kurumlarda İç Denetçiler İçin Finansal Denetim eğitimi 28 Kasım 2007 tarihinde düzenlenmiştir. Eğitimde, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve denetim standartları, denetim kanıtları, denetim teknikleri ve yöntemleri, denetim riski, aracı kurum hesap planının denetim açısından incelenmesi, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri ele alınmıştır. Yoğun ilgi gören eğitim, 10 Aralık 2007 tarihinde tekrar edilecektir.

5-6 Aralık 2007 tarihlerinde "Aracı Kurumlarda Temel Satış Becerileri Geliştirme" eğitimi düzenlenecektir. Eğitimde, satışta yeni trendler, satışın psikolojisi, satışta etkileyen faktörler, satışta iletişimin önemi ve satış teknikleri aracı kurum örnekleriyle birlikte ele alınacaktır.

Lisans Başvurularında Son Durum

Lisanslama ve Sicil Tutma Sistemi'nde kayıtlı kişi sayısı 30 Kasım 2007 tarihi itibarıyla 25,913'e ulaşmıştır. Lisanslama sınavları sonucunda başarılı olan adaylardan 12,551'inin lisans başvurusu Birliğimize ulaşmış olup başvuruların 11,080 adedi sonuçlandırılmıştır.

Lisans Başvuruları

Lisans Türü	Başvurulan Onaylanan Sonuçlanan	
	Lisans	Lisans Başvuru %
Temel Düzey	7.378	6.381 86
İleri Düzey	3.019	2.868 95
Türev Araçlar	797	627 79
Gayrimenkul	679	614 90
Değerleme Uzmanlığı		
Takas ve Operasyon İşlemleri	346	317 92
Kredi Derecelendirme	186	154 83
Kurumsal Yönetim	146	119 82
Derecelendirme		
Toplam	12.551	11.080 88

Kaynak: TSPAKB

Lisanslama ve Sicil Tutma Sisteminde Yer Alanların Profili

Lisanslama ve Sicil Tutma Sisteminde kayıtlı olan 25.913 kişiye ait veriler incelendiğinde, 13.465'inin erkek, 12.448'inin kadın olduğu görülmektedir. Yaş ortalamasına bakıldığında, kadınlar erkeklere göre daha genç bir profil çizmektedir. Sisteme kayıtlı olan kadınların yaş ortalaması 33 (doğum yılı 1974), erkeklerin 35 (doğum yılı 1972)'dir. Öğrenim durumunda ise, sisteme kayıtlı kişilerin %90'ının bir yükseköğrenim kurumundan mezunu olduğu görülmektedir. Sisteme kayıtlı kişilerin, %27'si öğrenim durumunu belirtmemiştir. Ayrıntılı bilgiler tabloda sunulmaktadır.

LSTS'de* Yer Alanların Profili		
Öğrenim Durumu	Kişi	Oran %
Doktora	73	0,3
Master	1.492	5,8
Üniversite	14.562	56,1
Yüksekokul	972	3,8
Lise	1.855	7,2
İlköğretim	41	0,2
Belirtmeyen	6.918	26,6
Genel Toplam	25.913	100,0
Cinsiyet	Kişi	Oran %
Erkek	13.465	52,0
Kadın	12.448	48,0
Genel Toplam	25.913	100,0
Yaş Ortalaması	Yaş	
Erkek	35	
Kadın	33	
Genel Ortalama	34	

Kaynak: TSPAKB

* Lisanslama ve Sicil Tutma Sistemi

İnönü Üniversitesi Öğrencilerine Sektörü ve Birliğimizi Tanıttık

Malatya İnönü Üniversitesi, Üniversite Sanayi İşbirliği Topluluğu tarafından, 25 Ekim 2007 günü sermaye piyasası sektörü ve Birliğimizin tanıtıldığı bir seminer düzenlenmiştir. Üniversitenin daveti üzerine seminere katılan Birliğimiz temsilcileri, sermaye piyasası, sektörün genel yapısı, piyasadaki iş olanakları, sektördeki görevler için hangi lisanslara sahip olunması gerektiği, Birliği-

miz ve üyelerimiz gibi konularda bilgi vermiştir. Katılımın yüksek olduğu seminere öğrenciler yoğun ilgi göstermiştir.

Üniversite öğrencilerine yönelik tanıtım faaliyetlerine büyük önem veren Birliğimiz, zaman zaman benzer etkinliklere katılmakta, öğrencilerle bir araya gelerek, sermaye piyasası ve Birliğimiz hakkında bilgi vermektedir.

Kapadokya Meslek Yüksekokuluna Bilgisayar Bağışladık

Kapadokya Meslek Yüksekokulu, ilk öğrencilerini 2005-2006 akademik yılında kabul eden, yeni kurulmuş bir Vakıf Okuludur. Okul, Kapadokya bölgesinin mirasını, sürdürülebilir kalkınmaya dönüştürmeyi, bölge halkının yaşam kalitesini ve iş olanaklarını artırarak sorunları eğitimle aşmayı hedeflemektedir. 10.000 yıllık bir kültürel miras üzerine kurulu okul, düzenlediği ulusal ve uluslararası sanatsal ve bilimsel etkinliklerle Kapadokya'nın çehresini şimdiden renklendirmiş, bölgenin tanıtımına da katkı sağlamıştır.

Okul yeni kurulduğu için eğitim öğretim araç ve gereçlerinde eksiklikleri bulunmaktadır. Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama bölümünün de açıldığı okula destek olmak için Birliğimiz, yeni akademik yılda 14 adet bilgisayar bağışında bulunmuştur.

Aracı Kurumların 2007/09 Dönemi Faaliyet Verileri

Gökben Altaş
Araştırma ve İstatistik

Raporumuzda, sermaye piyasasında faaliyet gösteren 99 aracı kurumun 2007/09 dönemine ait toplulaştırılmış faaliyet verileri ele alınmaktadır. 2006 yılının aynı döneminde ise 100 aracı kurum incelenmekteydi. Verilerle ilgili detaylar www.tspakb.org.tr adresinde Veriler bölümünde yer almaktadır.

Hisse Senetleri Piyasası Faaliyetleri

Küresel piyasalarda yaşanan olumlu havanın etkisi ile 2006 yılının üçüncü çeyreğinde İMKB'de başlayan çıkış trendi 2007 yılının ilk yarısına kadar devam etmiştir. Temmuz 2007 seçimleriyle oluşan politik istikrara rağmen, İMKB yurtdışı piyasalardaki konut kredilerinde yaşanan krizden payını almış, 2007'nin üçüncü çeyreğinde dalgalı bir seyir izlemiştir. Eylül ayında dış piyasalardaki toparlanma

Aracı Kurumların Hisse Senedi İşlem Hacmi			
	2006/09	2007/09	Değişim
Milyon YTL	513.942	574.717	12%
Milyon \$	360.510	429.399	19%

Kaynak: İMKB

İMKB'ye de yansımıştır. 2007 yılına 39.000 seviyesinde başlayan İMKB-100 endeksi, Eylül ayı sonunda 54.000 seviyesine ulaşmış; sene başına kıyasla %38 değer kazanmıştır.

2007 yılının ilk 9 ayında aracı kurumlar 575 milyar YTL değerinde hisse senedi işlemi yapmıştır. 2006 yılının aynı dönemine göre hacim %12 artmıştır.

Hisse senedi işlem hacmi müşteri bazında değerlendirildiğinde, 2007 yılının ilk dokuz ayında yerli yatırımcıların payı 2006 yılının aynı dönemine göre 5 puan gerilemiştir. Bu düşüş büyük oranda bireysel yatırımcıların payındaki azalmadan kaynaklanmıştır. Öte yandan, yurtdışı kurumsal yatırımcıların 2006'nın ilk 9 ayında %4 olan payları 2007'nin aynı döneminde %6'ya çıkmıştır.

Yurtdışı yatırımcıların hisse senedi işlem hacmindeki paylarının arttığı görülmektedir. 2006 yılında %19 olan yabancı yatırımcı payı, 2007 yılında %23'e yükselmiştir. Merkezi yurtdışında bulunan

Yatırımcı Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi		
	2006/09	2007/09
Yurtdışı Yatırımcı	81,3%	76,7%
Bireyler	66,4%	62,0%
Kurumlar	10,6%	8,9%
Kurumsal Yatırımcılar	4,4%	5,8%
Yurtdışı Yatırımcı	18,7%	23,3%
Bireyler	0,3%	0,2%
Kurumlar	10,4%	14,4%
Kurumsal Yatırımcılar	8,0%	8,7%
TOPLAM	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Departman Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi	2006/09		2007/09	
	Hacim	Oran (%)	Hacim	Oran (%)
Yurtiçi Pazarlama	26,3%		25,7%	
Şubeler	16,9%		16,0%	
Acenteler	19,4%		17,9%	
İrtibat Bürosu	2,5%		2,9%	
İnternet	6,7%		6,9%	
Çağrı Merkezi	0,7%		0,5%	
Yatırım Fonları	1,4%		1,1%	
Portföy Yönetimi	1,2%		0,8%	
Kurum Portföyü	6,4%		5,2%	
Yurtdışı Pazarlama	18,5%		23,0%	
TOPLAM	100,0%		100,0%	

Kaynak: TSPAKB

banka ve aracı kurumları içeren yurtdışı kurumların payı %10'dan %14'e çıkmıştır. Yurtdışında yerleşik yatırım fonları gibi şirketleri içeren yabancı kurumsal yatırımcıların payı ise %9 civarında seyretmiştir.

Yurtdışı yatırımcılarda yaşanan artışa paralel olarak, yurtdışı pazarlama departmanı işlem hacminin toplamdaki payı artmıştır. Yatırımcı bazında hisse senedi işlem hacimlerine bakıldığında yurtdışı yatırımcıların payı %23,3 iken, departman bazında işlem hacimlerinde yurtdışı pazarlama %23 paya sahiptir. Bu fark, bir aracı kurumun yabancı yatırımcı işlemlerini acentesi üzerinden yapmasından kaynaklanmaktadır.

Yurtiçi bireysel yatırımcıların paylarındaki düşüşe paralel olarak, şube ve acentelerin işlem hacminde gerileme söz konusudur.

İnternet üzerinden hizmet veren aracı kurum sayısında artış olmasına rağmen, işlem hacmi payında önemli bir artış yaşanmamıştır.

Aracı kurumların kendi yatırımlarını yansıtan kurum portföyünün toplam işlem hacmindeki payı bu yılın ilk dokuz ayında %5'e gerilemiştir. Diğer taraftan, yönetimini üstlendikleri yatırım fonları ve portföy yönetiminde gerçekleşen toplam işlem hacmi payı ise geçen seneye göre ufak bir gerileme ile %2 olmuştur.

Sabit Getirili Menkul Kıymet Piyasası Faaliyetleri

Sabit getirili menkul kıymet (SGMK) işlemleri hem aracı kurumlar hem de bankalar tarafından yürütülmektedir. Bu bölümdeki veriler, İMKB tahvil ve bono piyasasındaki işlemlerle tescil hacimlerinin toplamından oluşmaktadır.

SGMK faaliyetlerinde bankaların önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir. 2007 yılının ilk 9 ayında bankalarda 838 milyar YTL'lik devlet iç borçlanma senedi (DİBS) kesin alım-satımı ve 3 trilyon YTL'lik repo-ters repo işlemi gerçekleşmiştir.

Aracı kurumlar 2007/09 döneminde toplam kesin alım-satım işlem hacminin %11'ini oluştururken, repo-ters repo işlemlerinde %19 paya sahiptir. Bununla beraber, 2006/09'a göre aracı kurumların toplam SGMK payında bir azalış söz konusudur.

Aracı kurumlar, 2007 yılının ilk dokuz ayında 724 milyar YTL seviyesinde repo-ters repo işlemi gerçekleştirmiştir. Bu hacim 2006 yılına göre %5'lik bir artışı ifade etmektedir. DİBS kesin alım-satım hacmi ise 129 milyar YTL'den 103 milyar YTL'ye inmiştir.

Aracı kurumların SGMK işlem hacminin %81'ini re-

Aracı Kurum ve Bankaların SGMK İşlem Hacmi (2007/09) (myr. YTL)	Kesin Alım-Satım		Repo-Ters Repo	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
Bankalar	838	89%	3.105	81%
Aracı Kurumlar	103	11%	724	19%
Toplam	942	100%	3.829	100%

Kaynak: İMKB

Aracı Kurumların SGMK İşlem Hacmi	2006/09		2007/09		Değişim (%)
	Hacim	Oran (%)	Hacim	Oran (%)	
Kesin Alım-Satım					
Milyar YTL	129		103		-20%
Milyar \$	90		77		-14%
Repo-Ters Repo					
Milyar YTL	689		724		5%
Milyar \$	483		541		12%
Toplam SGMK					
Milyar YTL	818		827		1%
Milyar \$	574		618		8%

Kaynak: İMKB

Yatırımcı Bazında Kesin Alım-Satım İşlem Hacmi		
	2006/09	2007/09
Yurtiçi Yatırımcı	98,5%	98,1%
Bireyler	11,9%	9,7%
Kurumlar	33,7%	43,2%
Kurumsal Yatırımcılar	52,9%	45,2%
Yurtdışı Yatırımcı	1,5%	1,9%
Bireyler	0,1%	0,6%
Kurumlar	1,3%	1,3%
Kurumsal Yatırımcılar	0,1%	0,0%
TOPLAM	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

po-ters repo işlemleri oluşturmaktadır. Bu yüzden, DİBS kesin alım-satım işlem hacmindeki %20'lik düşüş, repo-ters repo işlem hacimlerinde görülen %5'lik artışla telafi edilmiş, böylece aracı kurumların toplam SGMK işlem hacmi 827 milyar YTL olmuştur.

Kesin alım-satım işlemlerinin neredeyse tamamı yurtiçi yatırımcılar tarafından yapılmaktadır. Yurtiçi bireysel yatırımcıların işlem hacmi payında ufak bir azalma yaşanırken, yurtiçi kurum ve kurumsal yatırımcıların ağırlığı devam etmiştir. Yurtiçi kurumsal yatırımcıların toplam kesin alım-satım hacmindeki payı geçen döneme göre 8 puan gerileyerek %45'e inmiştir. Bu düşüşte, ortaklık yapısı değişen bir aracı kurumun yurtiçi kurumsal yatırımcı işlem hacmindeki azalış etken olmuştur. Yurtiçi kurumsal yatırımcıların payındaki azalışa bağlı olarak yurtiçi kurumların payı %34'ten %43'e yükselmiştir. Yurtiçi kurumların kesin alım-satım işlem hacminin yarısı iki banka kökenli aracı kurum tarafından gerçekleştirilmektedir.

Departman Bazında Kesin Alım-Satım İşlem Hacmi		
	2006/09	2007/09
Yurtiçi Pazarlama	13,4%	23,0%
Şubeler	2,2%	2,6%
Acenteler	1,8%	2,8%
İrtibat Bürosu	0,0%	0,1%
İnternet	0,0%	0,0%
Çağrı Merkezi	0,0%	0,1%
Yatırım Fonları	48,5%	30,8%
Portföy Yönetimi	1,1%	1,9%
Kurum Portföyü	31,5%	36,9%
Yurtdışı Pazarlama	1,5%	1,9%
TOPLAM	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Departman bazında kesin alım-satım işlem hacmi dağılımında yurtiçi pazarlama, yatırım fonları ve kurum portföyü, işlem hacminin %91'ini oluşturmaktadır. Yurtiçi pazarlama, 2006 yılının ilk 9 ayına göre büyük bir artış göstererek toplam işlem hacmindeki payını %13'ten %23'e yükseltmiştir. Bu departmandaki artışa paralel olarak yatırım fonları departmanında 18 puanlık bir azalma söz konusudur. Bu duruma, banka kökenli bir aracı kurumun elinde bulunan yatırım fonlarını, bağlı bulunduğu bankanın portföy yönetim şirketine devri etkili olmuştur. Kurum portföyü işlemlerinin payı ise 5 puanlık artışla %37'ye çıkmıştır.

Yabancı yatırımcılar, aracı kurumların gerçekleştirdikleri DİBS işlemlerinde %2'lik paya sahiptir. Bu düşük pay, yabancı yatırımcıların DİBS işlemlerini ağırlıklı olarak banka kanalıyla yapmasından kaynaklanmaktadır.

Yatırımcı bazında repo-ters repo işlemlerine bakıldığında; işlem hacminin tamamına yakını yurtiçi yatırımcılar tarafından yapılmaktadır. Yurtiçi bireysel yatırımcıların repo-ters repo işlem hacmindeki payında 3 puanlık artış söz konusudur. Öte yandan, yurtiçi kurumsal yatırımcılar 2006 yılının ilk 9 ayında %66 paya sahipken, 2007 yılında %60'lık pay elde etmiştir. Bu düşüşte banka kökenli bir aracı kurumun işlem hacmindeki azalışın payı yüksektir. Yurtiçi kurumlar tarafında ise 3 puanlık bir artış söz konusudur. Bu değişimin ana nedeni, bir bankanın munzam sandıklarına ait fonların, iştiraki olan aracı kurumda değerlendirilmesidir.

Repo işlemlerinde, departman bazında en büyük artış yurtiçi pazarlama bölümünde görülmüştür. 2006 yılının ilk 9 ayında %21 civarında olan payı,

Yatırımcı Bazında Repo-Ters Repo İşlem Hacmi		
	2006/09	2007/09
Yurtiçi Yatırımcı	99,6%	99,1%
Bireyler	25,4%	28,1%
Kurumlar	8,4%	11,3%
Kurumsal Yatırımcılar	65,9%	59,7%
Yurtdışı Yatırımcı	0,4%	0,9%
Bireyler	0,2%	0,2%
Kurumlar	0,2%	0,1%
Kurumsal Yatırımcılar	0,1%	0,6%
TOPLAM	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Departman Bazında Repo-Ters Repo İşlem Hacmi	2006/09		2007/09	
	Hacim	Pay	Hacim	Pay
Yurtiçi Pazarlama	21,3%		47,0%	
Şubeler	6,8%		7,7%	
Acenteler	1,9%		4,2%	
İrtibat Bürosu	0,2%		0,2%	
İnternet	0,3%		0,1%	
Çağrı Merkezi	0,1%		0,1%	
Yatırım Fonları	62,7%		34,2%	
Portföy Yönetimi	0,6%		0,5%	
Kurum Portföyü	5,7%		5,2%	
Yurtdışı Pazarlama	0,4%		0,9%	
TOPLAM	100,0%		100,0%	

Kaynak: TSPAKB

2007 yılında %47'ye ulaşmıştır. Öte yandan, yatırım fonlarının payında yarı yarıya gerileme söz konusudur. Bu iki departmanın işlem hacminde yaşanan değişim, daha önce bahsedildiği gibi banka kökenli bir aracı kurumun yönettiği yatırım fonlarını, bağlı bulunduğu bankanın portföy yönetim şirketine devredip, bu fonların aracı kurumun müşterisi olmasından kaynaklanmaktadır.

Yurtdışı kurumsal yatırımcıların toplam hacim içindeki payının artışı, yabancı bir finans kurumunun yerli bir banka ile gerçekleştirdiği ortaklık için ödeyeceği tutarı bir süre repoda değerlendirmesinden kaynaklanmaktadır. Bu durum, yurtdışı pazarlama departmanı işlem hacmi payında da ufak bir artışa neden olmuştur.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Faaliyetleri

2007 yılının ilk 9 ayında Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nda işlem hacmi geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık 6 katına çıkarak 144 milyar YTL'ye ulaşmıştır. VOB'da aracı kurumlar bankalara göre daha fazla faaliyet göstermektedir. Aracı kurumların VOB işlem hacmi 2007'nin ilk 9 ayında 2006'nın

Yatırımcı Bazında VOB İşlem Hacmi	2006/09		2007/09	
	Hacim	Pay	Hacim	Pay
Yurtiçi Yatırımcı	89,7%		80,2%	
Bireyler	47,9%		57,0%	
Kurumlar	40,6%		21,1%	
Kurumsal Yatırımcılar	1,2%		2,0%	
Yurtdışı Yatırımcı	10,3%		19,8%	
Bireyler	0,4%		0,2%	
Kurumlar	9,0%		10,9%	
Kurumsal Yatırımcılar	0,9%		8,7%	
TOPLAM	100,0%		100,0%	

Kaynak: TSPAKB

aynı dönemine göre ciddi bir artış göstererek 127 milyar YTL'ye çıkmıştır. 2006 yılının ilk 9 ayında %20 pazar payına sahip olan bankalar ise 2007/09 döneminde %12'lik pay elde etmiş, 17 milyar YTL'lik işlem gerçekleştirmişlerdir.

2006 yılının ilk 9 ayında 38 aracı kurum VOB işlemi yaparken, bu rakam 2007 yılının aynı döneminde 52'ye yükselmiştir.

Yatırımcı bazında VOB işlemlerinde yurtiçi yatırımcıların ağırlığı devam etse de, yurtdışı yatırımcıların VOB işlem hacim paylarındaki artış dikkat çekmektedir. Yabancı yatırımcı işlem hacimlerinde en çarpıcı artış, yurtdışı kurumsal yatırımcılarda yaşanmıştır. Yurtdışı kurumsal yatırımcıların işlem hacmi içindeki payı %1'den %9'a çıkmıştır. Bu artış, yabancı bir aracı kurumun yurtdışı kurumsal yatırımcı işlem hacmindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Bu aracı kurum, toplam yabancı kurumsal yatırımcıların işlem hacminin %77'sine sahiptir.

Bunun yanı sıra, yurtdışı kurumların işlem hacmi payında ufak bir artış görülmektedir. Yurtdışı kurumlarda da işlem hacminin %96'sı sadece iki kurum tarafından gerçekleştirilmektedir. Bir başka deyişle, vadeli işlemler piyasasında yurtdışı yatırımcı işlem hacminin %88'i sadece üç aracı kurum tarafından gerçekleştirilmiştir.

Aracı Kurum ve Bankaların VOB İşlem Hacmi (mn. YTL)	Hacim			Pay	
	2006/09	2007/09	Değişim	2006/09	2007/09
Bankalar	4.433	17.349	291%	20%	12%
Aracı Kurumlar	17.813	126.837	612%	80%	88%
Toplam	22.245	144.187	548%	100%	100%

Kaynak: VOB

Yurtiçi yatırımcılar tarafında bireysel yatırımcıların VOB işlemlerinde ağırlığı 2007 yılının ilk 9 ayında 9 puanlık bir artışla %57'e çıkmıştır. Yurtiçi kurumların payında 20 puanlık bir düşüş gerçekleşmekle beraber, aslında bu yatırımcıların

Departman Bazında VOB İşlem Hacmi		
	2006/09	2007/09
Yurtiçi Pazarlama	26,6%	24,0%
Şubeler	15,3%	21,5%
Acenteler	4,5%	6,8%
İrtibat Bürosu	0,9%	2,2%
İnternet	3,9%	9,1%
Çağrı Merkezi	1,4%	0,2%
Yatırım Fonları	0,8%	1,0%
Portföy Yönetimi	0,4%	0,6%
Kurum Portföyü	36,2%	15,2%
Yurtdışı Pazarlama	9,9%	19,5%
TOPLAM	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

işlem hacmi 7 milyar YTL'den 27 milyar YTL'ye çıkmıştır. Bunun yanı sıra, yurtiçi kurumların işlem hacminin dörtte üçü sadece iki aracı kurum tarafından gerçekleştirilmiştir. Yurtiçi kurumsal yatırımcı işlem hacmi payında ufak bir artış görülse de toplam hacim içindeki payı sınırlı kalmaya devam etmiştir.

Vadeli işlemlerde, departman bazında dağılımların yurtiçi pazarlama, şubeler ve yurtdışı pazarlama bölümlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yurtdışı pazarlama ve yurtdışı yatırımcıların toplam içindeki paylarının farklı olmasının nedeni, bir aracı kurumun yabancı müşterilerinin VOB işlemlerini portföy yönetimi bölümünde değerlendirmesidir.

Kurum portföyü işlem hacminin nominal olarak artmasına rağmen, yurtdışı pazarlama, internet, acenteler gibi diğer bölümlerin hacimlerinin daha hızlı artmasından dolayı, toplam içindeki payı gerilemiştir.

Acente, irtibat bürosu ve şubelerin oluşturduğu merkez dışı örgütlerde 2006 yılının ilk 9 ayında sahip olunan %21 oranındaki pay, 2007 yılının aynı döneminde %30'a yükselmiştir. Bunun yanında, internet üzerinden yapılan işlem hacmi payı ciddi bir artışla 2007/09 döneminde %9'a

yükselmiştir. İnternet aracılığıyla vadeli işlem yapan aracı kurum sayısına bu sene 9 tane daha eklenmiş ve sayı 16'ya çıkmıştır. İnternet hizmeti vermeye başlayan yeni aracı kurumların hacim artışında çok önemli payı olmuştur.

Yatırım Bankacılığı Faaliyetleri

2007 yılı başı itibarıyla, aracı kurumların elinde 237 adet yatırım bankacılığı sözleşmesi varken ilk dokuz ayda 307 tane yeni sözleşme yapılmıştır. Aynı dönemde, 138 proje tamamlanırken, 44 tane sözleşmenin süresi dolmuştur. Bunun yanı sıra, 12 sözleşme ise feshedilmiştir. Sonuç olarak Eylül 2007 sonunda aracı kurumlarda 350 yatırım bankacılığı sözleşmesi bulunmaktadır.

2007 yılına, bir önceki dönemden 18 birincil halka arz projesi devredilmiş, ilk dokuz ayda ise 16 yeni sözleşme daha yapılmıştır. Aynı dönemde 4 şirket, 4 yatırım ortaklığı ve 1 borsa yatırım fonunun birincil halka arzı gerçekleşmiştir. Bir halka arz projesinde iki lider aracı kurumun bulunması nedeniyle 10 halka arz sözleşmesi tamamlanmış görülmektedir. 2 sözleşmenin süresi dolması, 1 birincil halka arz sözleşmenin de feshedilmesiyle 21 halka arz projesinin çalışmalarına devam edilmektedir.

Birliğimiz, bu sene ikincil halka arz sözleşmelerini de derlemeye başlamıştır. 2007 yılında sadece bir aracı kurumun ikincil halka arz sözleşmesi bulunmaktadır.

Kurumsal Finansman Faaliyetleri (Proje Sayıları)							
	2006/09		2007/09				
	Tamam-	Yıl	Yeni Tamam-	Süresi	Fesih	Dönem	
	lanan	Başı	lanan	Dolan	Edilen	Sonlu	
Birincil Halka Arz	16	18	16	10	2	1	21
İkincil Halka Arz	0	0	1	0	0	0	1
SAB-Alış	11	38	26	9	13	4	38
SAB-Satış	21	74	61	12	20	4	99
Finansal Ortaklık	1	13	1	0	1	0	13
Sermaye Artırımı	25	23	60	25	0	0	58
Temettü Dağıtım	18	19	70	30	0	1	58
Özelleştirme-Alış	1	10	5	2	2	1	10
Özelleştirme-Satış	3	6	1	2	2	0	3
Diğer Danışmanlık	35	36	66	48	4	1	49
TOPLAM	131	237	307	138	44	12	350

Kaynak: TSPAKB

Dönem başında üzerinde çalışılan şirket satın alma/birleşme (tabloda SAB) satış tarafındaki 74 sözleşmeye, dönem içinde 61 yeni sözleşme eklenmesine rağmen, sadece 12 proje tamamlanmıştır. 20 tane SAB-satış sözleşmesinin süresi dolarken, 4 sözleşmenin feshedilmesiyle Eylül 2007 itibarıyla aracı kurumların elinde 99 sözleşme bulunmaktadır. Bu dönemde SAB alış tarafında ise 9 sözleşme tamamlanmıştır.

Aracı kurumlar, 2007 yılının ilk 9 ayında 30 şirketin temettü dağıtımına aracılık etmiştir. Temettü dağıtımı ile ilgili eklenen 70 yeni sözleşmenin 34 tanesi ortaklık yapısı değişen bir banka kökenli aracı kuruma aittir. Aynı dönemde 25 sermaye artırımını tamamlanmıştır.

2007 yılının ilk dokuz ayında 2 tane özelleştirme-alış projesi tamamlayan kurumlar, dönemi 10 proje ile kapatmışlardır. Diğer taraftan, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile geçen yıldan kalan 6 projeye 1 yeni sözleşme eklenmiş, bunlardan ikisi tamamlanmıştır.

Diğer danışmanlık sözleşmelerinin önemli bir kısmı şirket değerlemesi ve yeniden yapılandırma projelerinden oluşmaktadır. Sektörde toplam 66 yeni sözleşme yapılmış, bunlardan 13 tanesi banka kökenli bir aracı kurum tarafından imzalanmıştır. 2007 yılı ilk dokuz ayında aracı kurumlar ellerinde bulunan 102 adet diğer danışmanlık projesinin 48 tanesini tamamlamışlardır.

Portföy Yönetimi Faaliyetleri

Portföy yönetimi faaliyetleri ile ilgili veriler incelenirken bir yatırımcının birden fazla aracı kurumda hesabının olabileceği göz önünde tutulmalıdır. 2007'nin ilk dokuz ayında bireysel ve kurumsal portföy yönetimine dahil olan yatırımcı sayısı geçen senenin aynı dönemine göre %8 gerileyerek 910'a inmiştir. Öte yandan, yönetilen portföy büyüklüğü %21 artarak 3,2 milyar YTL'ye çıkmıştır.

Bireysel yatırımcı sayısında yaşanan %9 oranındaki azalışa rağmen portföy büyüklüğünde %44'e yakın bir değer artışı olmuştur. Diğer bir deyişle, bireysel yatırımcıların ortalama portföy büyüklüğü

Aracı Kurumlarda Portföy Yönetimi			
	2006/09	2007/09	Değişim
Yatırımcı Sayısı	984	910	-8%
Bireysel	835	757	-9%
A Tipi Yatırım Fonu	49	49	0%
B Tipi Yatırım Fonu	64	63	-2%
Diğer Kurumsal	12	9	-25%
Diğer Kurum	24	32	33%
Portföy Büyüklüğü (mn YTL)	2.596	3.151	21%
Bireysel	119	171	44%
A Tipi Yatırım Fonu	135	175	30%
B Tipi Yatırım Fonu	2.087	2.475	19%
Diğer Kurumsal	94	120	28%
Diğer Kurum	161	211	31%

143.000 YTL'den 226.000 YTL'ye çıkmıştır. Bu yükselişte, toplam portföy büyüklüğünün %30'una sahip olan bir aracı kurumdaki artışın payı büyüktür.

Yönetilen portföy büyüklüklerinde B tipi yatırım fonları ağırlığını korumaktadır. Bir aracı kurumun el değiştirmesi sonucunda yatırım fonunu tasfiye etmesiyle B tipi yatırım fon sayısı 1 adet azalarak, 63'e inmiştir. Buna rağmen, portföy büyüklüğü %19 artarak 2,5 milyar YTL'ye ulaşmıştır.

Portföy yönetimi hizmeti, aracı kurumlar gibi portföy yönetim şirketlerince de verilmektedir. SPK'nın yayınlamış olduğu verilere göre, portföy yönetim şirketlerince 30 Eylül 2007 itibarıyla 29 milyar YTL'lik fon yönetilmektedir. Bu tarihte portföy yönetim şirketlerinde bireysel yatırımcı sayısı son bir yılda %15 oranında düşmüştür. Yatırımcı sayısındaki düşüşe rağmen portföy büyüklüğü %20 artmıştır.

Portföy Yönetim Şirketleri			
	2006/09	2007/09	Değişim
Yatırımcı Sayısı	2.678	2.359	-12%
Bireysel	2.234	1.900	-15%
Kurumsal-Tüzel	444	459	3%
Portföy Büyüklüğü (mn. YTL)	26.341	29.086	10%
Bireysel	623	749	20%
Kurumsal-Tüzel	25.718	28.337	10%

Kredili İşlemler	2006/09	2007/09	Değişim
Sözleşmeli Yatırımcı Sayısı	45.237	50.339	11%
Kredi Kullanan Yatırımcı Sayısı	10.163	9.580	-6%
Kredi Bakiyesi (bin YTL)	350.294	478.470	37%
Kişi Başına Kredi (YTL)	34.468	49.945	45%

Kaynak: TSPAKB

Yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, emeklilik yatırım fonları ve sigorta şirketlerinden oluşan kurumsal ve tüzel yatırımcılara 15 yatırımcı daha katılmıştır. 459 kurumsal-tüzel yatırımcının Eylül sonu itibarıyla yönetilen portföy büyüklükleri 28 milyar YTL seviyesindedir.

Kredili İşlemler

2007 Eylül sonu itibarıyla aracı kurumlarda kredi sözleşmesi olan müşteri sayısı 2006'nın aynı tarihine göre %11 artmış ve 50.339 kişiye ulaşmıştır. Aynı tarihte kredi kullanan müşteri sayısı ise 9.580'e inmesine rağmen, sektörde kullanılan toplam kredi bakiyesi %37 artarak 478 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Böylece kişi başına kullanılan ortalama kredi bakiyesi 50.000 YTL'ye çıkmıştır. Ancak bu veriler incelenirken bir müşterinin birden fazla kurumdan kredi kullanmış olabileceği göz ardı edilmemelidir.

Şube Ağı

2007 yılının ilk dokuz ayında aracı kurumların müşterilerine ulaşmakta kullandıkları fiziki satış noktaları hızlı bir artış ile 4.846'ya ulaşmıştır.

2006 Eylül ile 2007 Eylül arasında aracı kurum şube sayısında 1, irtibat bürolarında ise 15 adetlik azalış söz konusudur. Bir aracı kurum 3 irtibat bürosunu şubeye çevirirken, iki aracı kurum da toplamda 6 irtibat bürosunun faaliyetlerini durdurmuştur.

2007 Eylül sonunda acente şubesi sayısındaki yükseliş temel olarak üç banka kökenli aracı kurumdan kaynaklanmaktadır. Bununla

Şube Ağı	2006/09	2007/09
Şube	244	243
İrtibat Bürosu	66	51
Acente Şubesi	4.333	4.552
Toplam	4.643	4.846

Kaynak: TSPAKB

beraber, bir banka kökenli aracı kurum ana ortak olan banka ile acentelik sözleşmesini sonlandırmıştır. Bu aracı kurumun 234 şubelik ağı azaltmasına rağmen, diğer kurumların acente sayısındaki artış ile acente şubesi sayısı 4.552'ye ulaşmıştır.

İnternet İşlemleri

İnternet üzerinden hizmet sunan aracı kurum sayısı 2007'nin ilk 9 ayında 2006/09'a göre 5 adet artarak 67'ye ulaşmıştır. İnternet üzerinden 65 kurum hisse senedi işlemi, 11 kurum ise DİBS işlemi yapmaktadır. Dikkat çeken bir gelişme de VOB işlemleri için internet hizmeti sunan 16 aracı kurumdan ikisinde sadece VOB işlemlerinin yapılmasıdır. İnternet işlemleri verilerinde bir kişinin birden fazla aracı kurumda işlem yapabildiği göz ardı edilmemelidir.

İnternette hisse senedi işlemi yapan yatırımcı sayısı 2007 Eylül sonu itibarıyla ufak bir düşüşle 165.000 seviyesine gerilemiştir. 2006 yılının aynı dönemine göre yatırımcı sayısı azalmasına rağmen, işlem sayısı ve hacminde artış yaşanmıştır.

İnternet İşlemleri	2006/09	2007/09	Değişim
Aracı Kurum Sayısı	62	67	8%
Hisse Senedi			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	169.568	164.898	-3%
İşlem Sayısı	10.385.27	11.523.72	11%
Hacim (mn. YTL)	34.697	39.677	14%
DİBS Kesin Alım-Satım			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	537	499	-7%
İşlem Sayısı	1.941	2.339	21%
Hacim (mn. YTL)	14	26	81%
Vadeli İşlem ve Opsiyon			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	912	2.486	173%
İşlem Sayısı	75.714	488.574	545%
Hacim (mn. YTL)	702	12.668	1704%

Kaynak: TSPAKB

Bu yatırımcılar, ilk dokuz ayda 40 milyar YTL'lik hisse senedi işlemi gerçekleştirmiştir.

2007 yılı ilk dokuz ayında internetten DİBS kesin alım-satım işlemi yapan yatırımcı sayısında bir önceki seneye göre küçük bir gerileme yaşanmasına rağmen işlem hacmi 26 milyon YTL'ye yükselmiştir. İnternette yapılan DİBS işlem hacmi hisse senedi ve VOB işlemlerine göre çok düşüktür.

VOB'da ise Eylül 2006 ve Eylül 2007 arasında, gerek yatırımcı sayısı gerekse işlem hacminde çok hızlı bir artış yaşanmıştır. 2007 yılının ilk 9 ayında 2.500 yatırımcı internetten VOB işlemi yaparken, 13 milyar YTL'lik hacim kaydedilmiştir. 2007 Temmuz ayında internet üzerinden vadeli işlem yapmaya başlayan ve ilk 9 aydaki toplam işlemlerin %26'sını gerçekleştiren bir aracı kurumun, bu artışta payı yüksektir. Toplamda üç aracı kurum internet üzerinden yapılan VOB hacminin yarısını yaratmaktadır.

Çağrı Merkezi İşlemleri

2006 yılı sonunda iki aracı kurumun birleşmesi ile çağrı merkezinden hizmet sunan kurum sayısı 14'ten 13'e inmiştir. Bu 13 aracı kurumun çağrı merkezlerinden hisse senedi işlemi yapılırken, 5 tanesinde DİBS, 4 tanesinde ise VOB işlemi yapılabilmektedir. İnternet işlemleri gibi, çağrı merkezi işlemlerinde de bir yatırımcı birden fazla kurum üzerinden işlem yapabilmektedir.

Çağrı Merkezi İşlemleri	2006/09	2007/09	Değişim
Aracı Kurum Sayısı	14	13	-7%
Hisse Senedi			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	37.776	26.844	-29%
İşlem Sayısı	762.104	543.923	-29%
Hacim (mn. YTL)	3.693	2.967	-20%
DİBS Kesin Alım-Satım			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	342	347	1%
İşlem Sayısı	1.221	843	-31%
Hacim (mn. YTL)	42	54	28%
Vadeli İşlem ve Opsiyon			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	258	539	109%
İşlem Sayısı	8.080	8.762	8%
Hacim (mn. YTL)	244	290	19%

Kaynak: TSPAKB

Çağrı merkezlerinden hisse senedi işlemi yapan müşteri sayısında bir önceki döneme kıyasla %29 düşüş meydana gelmiştir. Bu düşüş, gerçekleşen işlem sayısına aynı oranda yansımış, işlem hacminde ise %20'lik bir azalma olmuştur.

İnternet işlemlerinde olduğu gibi çağrı merkezi işlemlerinde de DİBS kesin alım-satım işlemlerinin payı çok küçük olup, işlem hacmi 54 milyon YTL'de kalmıştır.

Öte yandan, VOB'da işlem yapan yatırımcı sayısı bir önceki döneme göre iki katına çıkarken, işlem hacmi %19 artmıştır.

Çalışan Profili

2007 yılının ilk dokuz ayında aracı kurumlarda çalışan sayısı fazla değişmeyerek 5.933 olmuştur. Aracı kurum başına ortalama çalışan sayısı ise 60'tır.

Aracı Kurumların Toplam Çalışan Sayısı	2006/09	2006/12	2007/09
Toplam	5.995	5.898	5.933

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların Departman Dağılımı

Aracı kurumlarda, çalışanların en ağırlıklı olduğu bölüm merkez dışı örgütlerdir. Şube, acente ve irtibat bürolarından oluşan merkez dışı örgütlerde çalışanların payı 2007 Eylül ayı itibariyle ufak bir düşüşle %30'a gerilemiştir. Merkez dışı örgütlerin ardından sırasıyla mali ve idari işler, broker ve dealerlar, aracı kurumlardaki çalışanların yoğunlukta olduğu departmanlardır.

Departmanlardaki ortalama çalışan sayısında önemli değişimler yaşanmamıştır. Mali ve idari işler departmanının ortalama çalışan sayısı 9'dur. Broker, dealer ve yurtiçi satış departmanlarında ortalama çalışan sayısı 6; araştırma, kurumsal finansman ve yurtdışı satış departmanlarında ise ortalama çalışan sayısı 4 kişidir.

Aracı kurumların merkez dışı örgütlerinde or-

talama çalışan sayısı hesaplanırken, aracı kurumun bordrosunda olmayan acente çalışanları da hesaba katılmıştır. Şube ve irtibat bürosunda ortalama çalışan sayısı 4-5 arasında değişirken, acentelerde çalışan sayısı 3'tür. Merkez dışı örgütlerde

Çalışanların Departman Dağılımı		
	2006/09	2007/09
Merkez Dışı Örgütler	31,9%	30,4%
Şube	20,0%	19,5%
Acente	8,2%	7,8%
İrtibat Bürosu	3,7%	3,1%
Mali ve İdari İşler	15,0%	15,5%
Broker	9,9%	9,4%
Dealer	8,5%	8,7%
Yurtiçi Satış (Merkez)	5,6%	5,7%
Araştırma	4,0%	4,2%
İç Denetim-Teftiş	3,1%	3,0%
Bilgiişlem	2,6%	3,0%
Kurumsal Finansman	2,6%	2,7%
Hazine	2,4%	2,5%
Yurtdışı Satış	1,7%	2,2%
İnsan Kaynakları	1,2%	1,1%
Portföy Yönetimi	1,1%	0,8%
Diğer	10,4%	10,7%
Toplam	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Departman Başına Ortalama Çalışan Sayısı		
	2006/09	2007/09
Mali ve İdari İşler	9,0	9,3
Broker	6,2	6,1
Yurtiçi Satış (Merkez)	5,4	5,8
Dealer	5,6	5,7
Yurtdışı Satış	3,7	4,3
Araştırma	4,0	4,3
Kurumsal Finansman	4,0	4,1
Bilgiişlem	2,5	2,8
Hazine	2,5	2,7
Portföy Yönetimi	2,4	2,0
İç Denetim-Teftiş	1,9	1,9
İnsan Kaynakları	1,6	1,5
Diğer	6,9	7,0

Kaynak: TSPAKB

Merkez Dışı Örgütlerde Ortalama Çalışan Sayısı		
	2006/09	2007/09
Şube	4,9	4,8
Acente*	2,6	2,6
İrtibat Bürosu	3,4	3,6
Genel Ortalama	2,7	2,7

Kaynak: TSPAKB

*Aracı kurum bordrosunda olmayan çalışanlar dahildir.

acentelerin ağırlığına paralel olarak ortalama çalışan sayısı 3 civarında seyretmektedir.

Çalışanların Eğitim Durumu

2007/09 döneminde çalışanların %74'ünün yüksek öğretim kurumundan mezun olduğu görülmektedir. Yüksek lisans diplomasına sahip çalışan sayısı payı 1 puanlık artışla %10'a yükselmiştir.

Çalışanların Eğitim Durumu		
	2006/09	2007/09
Yüksek Lisans	9,3%	9,9%
Lisans	57,5%	57,4%
Yüksek Okul	6,7%	6,7%
Lise	20,9%	20,3%
Ortaokul	2,3%	2,3%
İlkokul	3,2%	3,4%
Toplam	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların Yaş Dağılımı

Aracı kurumların yaş dağılımı incelendiğinde, sektörün genç çalışan sayısındaki düşüş dikkat çekicidir. 30 yaş altı çalışan sayısında %9'luk bir azalma yaşanmıştır.

Aracı kurumlarda 31-35 yaş arası çalışanların ağırlığı devam etmektedir. 36-45 yaş arası çalışan sayısının payı ise %30'dan %33'e çıkmıştır. Bu durum, aracı kurumlarda çalışanların yaş ortalamasının arttığına işaret etmektedir.

Çalışanların Yaş Dağılımı		
	2006/09	2007/09
18-25	9,3%	8,9%
26-30	24,3%	21,9%
31-35	30,6%	30,0%
36-40	20,6%	22,4%
41-45	9,3%	10,6%
46-50	3,5%	4,0%
51-55	1,4%	1,3%
56-60	0,7%	0,6%
61+	0,3%	0,4%
Toplam	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların İş Tecrübesi

Aracı kurumlarda 5 ila 15 yıl iş tecrübesine sahip çalışanların ağırlıkta olduğu görülmektedir. Çalışan

Çalışanların İş Tecrübesi (yıl)	2006/09	2007/09
0-2	14,2%	14,6%
2-5	17,5%	15,9%
5-10	30,9%	28,1%
10-15	22,1%	23,8%
15+	15,3%	17,5%
Toplam	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

yaş ortalamasındaki artışa paralel olarak 10 yıl ve üzeri çalışanların payında yükseliş, 2 ila 5 yıl iş tecrübesi olan çalışanların payında ufak bir düşüş görülmektedir. İlk iş deneyimi olarak yorumlanabilecek 0-2 yıl iş deneyimine sahip çalışanların oranında ise önemli bir değişim yaşanmamıştır.

GENEL DEĞERLENDİRME

2007 yılının ilk yarısında hisse senedi işlem hacminde yaşanan azalışın ardından, üçüncü çeyrekte artış görülmüştür. Böylece ilk 9 ayda aracı kurumların hisse senedi işlem hacmi 2006 yılının aynı dönemine göre %12 artarak 575 milyar YTL'ye ulaşmıştır. 2006 yılının ilk 9 ayında %19 paya sahip olan yabancı yatırımcılar, 2007 yılında toplam hisse senedi işlem hacminin %23'ünü gerçekleştirmiştir.

SGMK toplam işlem hacminin %90'ı bankalar tarafından yapılmaktadır. Aracı kurumların SGMK işlemlerine bakıldığında, repo-ters repo işlem hacminde %5'lik artış görülmüş, DİBS kesin alım-satım işlemlerinde ise %20 azalış yaşanmıştır.

Vadeli işlemde ise aracı kurumların bankalara göre daha aktif oldukları görülmektedir. Aracı kurumların vadeli işlem hacmi geçen seneye göre yaklaşık 7 kat artışla 127 milyar YTL seviyesine ulaşmıştır. Bununla beraber, VOB işlem hacmi yatırımcı bazında incelendiğinde, yabancı yatırımcıların payının %10'dan %20'ye çıktığı görülmektedir.

2007 Eylül itibarıyla aracı kurumlar 3,1 milyar YTL'lik portföy yönetmektedir. Geçen yılın aynı dönemine göre %21 artan portföy büyüklüğünde B tipi yatırım fonlarının ağırlığı devam etmektedir.

Aracı kurumların kredili işlemleri incelendiğinde, sektörde kullanılan kredi bakiyesi 478 milyon YTL'ye çıkmıştır. Kredi kullanan müşteri sayısındaki azalışla beraber, kişi başı kredi tutarı %45 artarak 50.000 YTL'ye ulaşmıştır.

Aracı kurumların müşterilerine ulaşmakta kullandıkları fiziki satış noktaları 200 adet daha artarak 4.846'ya ulaşmıştır. Bu artışta banka şubelerinin sayısının artması etken olmuştur.

İnternet hizmeti sunan 67 aracı kurumun 65'i hisse senedi işlemi gerçekleştirirken, 2 kurum sadece VOB yatırımcılarına hizmet vermektedir. İnternet üzerinden yapılan hisse senedi işlemlerinin toplam işlemlerdeki payı %7 civarında seyretmektedir. Toplam vadeli işlemlerde internet üzerinden yapılan işlem hacminin payı %9'a çıkmıştır. Çağrı merkezinden yapılan işlemler ise internet üzerinden yapılan işlemlerin gerisinde kalmıştır.

Aracı kurumlarda çalışan sayısı 2007 yılı Eylül itibarıyla 5.933'tür. Bu çalışanların %30'u merkez dışı örgütlerde çalışırken, %16'sı mali ve idari işler departmanında görev yapmaktadır.

Sektördeki çalışanların dörtte üçü bir yüksek öğretim kurumundan mezundur.

35 yaşın altındaki çalışanların payında azalma görülürken, 35 yaş üzerindeki çalışanların payı artmıştır. Bununla beraber, sektörün %70'i 5 yıl ve üzeri deneyime sahip çalışanlardan oluşmaktadır.

Aracı Kurumların 2007/09 Dönemi Mali Verileri

Efsun Değertekin
Araştırma ve İstatistik

Raporumuzda, 2006/09 döneminde 100 aracı kurumun, 2007/09 döneminde ise 99 aracı kurumun uluslararası finansal raporlama standartlarına göre hazırlanmış finansal tablolarının toplulaştırılmış verileri yer almaktadır. Sektörün mali yapısını belirlemeye çalıştığımız verilerin detaylarına internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

BİLANÇO ANALİZİ

VARLIKLAR

Aracı kurumların 2006 yılı Eylül döneminde sahip oldukları 2,9 milyar YTL (1,9 milyar \$) değerindeki aktif büyüklükleri 2007 yılının aynı döneminde %33'lük bir artışla 3,8 milyar YTL'ye (3,1 milyar \$) ulaşmıştır. Dönen varlıkların aktifler içinde sahip olduğu pay 3 puan artış göstermiş, %88'e çıkmıştır.

Dönen Varlıklar

Dönen varlıklarda yaşanan en büyük değişim hazır değerler hesabında yaşanmıştır. Hazır değerler hesabı geçen senenin aynı dönemine göre %81 artış göstermiştir. Bu değişimin önemli bir bölümü bankalar kalemindeki gerçekleşmiş, 2006/09 döneminde 427 milyon YTL olan hesap 2007/09'da 992 milyon YTL'ye çıkmıştır.

Menkul kıymetler hesabı 2006 ve 2007 yılı Eylül dönemleri arasında nominal olarak hemen hemen aynı seviyede kalmasına rağmen, büyüyen bilanço içindeki payı azalmıştır. Bu veriler, aracı kurumların 2006 Eylül dönemine nazaran 2007 yılının aynı döneminde daha likit kaldığını göstermektedir.

Menkul kıymetler hesabının detaylarında, 544 milyon YTL ile hazine bonusu-devlet tahvili gibi borçlanma araçları ilk sırada yer almaktadır. DİBS'leri 225 milyon YTL ile hisse senetleri, ardından 49 milyon YTL ile diğer yatırım araçları takip etmektedir. Diğer yatırım araçları arasında, özel kesim tahvilleri ve yatırım fonları gibi araçlar bulunmaktadır.

Aracı kurumların portföy dağılımı tablosunda, hazır değerler kalemine de yer verilmiştir. Tabloda yer alan veriler, aracı kurumların yatırımlarının %55'ini repo ve mevduatta değerlendirdiğini işaret etmektedir. Aracı kurumların portföylerinin %30'unu DİBS'ler, %12'sini hisse senetleri ve %3'ünü ise diğer yatırım araçları oluşturmaktadır. 2006/09 döneminde ise aracı kurumlar %44'lük pay ile DİBS'leri yatırım aracı olarak ilk sırada tercih etmişti.

Aracı kurumların portföyleri için yapmış oldukları hisse senedi işlemleri 2007/09 döneminde 30 mil-

Aracı Kurumların Portföy Dağılımı (YTL)					
Yatırım Araçları	30.09.2006 Bin YTL	30.09.2007 Bin YTL	Değişim	30.09.2006 % Dağılım	30.09.2007 % Dağılım
Repo ve Mevduat	428.547	994.585	132%	34,1%	54,9%
DİBS	552.586	544.163	-2%	43,9%	30,0%
Hisse Senetleri	234.410	224.876	-4%	18,6%	12,4%
Diğer	42.044	48.680	16%	3,3%	2,7%
Toplam	1.257.586	1.812.304	44%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

yar YTL'dir. Ancak, portföylerinde tuttukları hisse senetlerinin toplam değeri aynı dönemde 225 milyon YTL'ye gerilemiştir. Eylül 2007 sonunda aracı kurumlar İMKB'deki hisse senetlerinin halka açık kısmının %0.1'ine (binde 1) sahiptir.

Aracı kurumların kendi portföylerinde bulunan hisse senetlerini ortalama elde tutma süresi, kurum portföyüne yapılan işlem hacminin dönem boyunca elde tutulan hisse senedi portföy büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu hesaplama ile, 2007 yılında aracı kurumlar kendi portföylerinin 128 katı kadar işlem gerçekleştirmiştir. Bir başka deyişle, 2007/09 döneminde hisse senedi portföyleri 64 defa değişmiştir. Bu verilerden, sektörün hisse senedi portföylerini 4 ile 5 gün arasında ellerinde tuttuğu anlaşılmaktadır.

2007 Eylül döneminde dönen varlıkları oluşturan en büyük hesap, ticari alacaklardır. Bu hesap, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4 puanlık artış göstermiştir. Ticari alacaklar hesabında yaşanan bu gelişme, özel-

likle iki alt kalemden kaynaklanmaktadır. Takas ve saklama merkezinden alacaklar kaleminin 321 milyon YTL'ye (%51'lik artış) ve müşterilerden alacaklar kaleminin 383 milyon YTL'ye (%700'lük artış) yükselmesi ticari alacaklar hesabının bilanço içindeki payını artırmıştır.

Takasbank'tan alacaklar ve müşterilerden alacaklar hesaplarının karşılığı olarak pasif tarafında da takas işlemleri ile ilgili hesaplar bulunmaktadır. Takasbank'a borçlar hesabı 146 milyon YTL iken, müşterilere olan borçlar 586 milyon YTL'dir. Bu tutarlar Takasbank'tan alınıp müşteri hesaplarına geçilecek olan ve müşterilerden alınıp Takasbank'a geçilecek olan tutarları göstermektedir.

Bunun yanında, kredili müşterilerden alacaklar 501 milyon YTL'ye (%16'lık bir artış) çıkmıştır. Ku-

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilançosu (YTL)					
Varlıklar	30.09.2006 Bin YTL	30.09.2007 Bin YTL	Değişim	30.09.2006 % Dağılım	30.09.2007 % Dağılım
I. Dönen Varlıklar	2.456.588	3.384.035	38%	84,7%	87,8%
A. Hazır Değerler	613.419	1.113.115	81%	21,1%	28,9%
B. Menkul Kıymetler (net)	829.039	817.719	-1%	28,6%	21,2%
C. Ticari Alacaklar (net)	832.754	1.282.572	54%	28,7%	33,3%
D. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	14.906	27.124	82%	0,5%	0,7%
E. Diğer Alacaklar (net)	136.776	102.319	-25%	4,7%	2,7%
F. Ertelenen Vergi Varlıkları	2.139	2.254	5%	0,1%	0,1%
G. Diğer Cari/Dönen Varlıklar	27.554	38.931	41%	0,9%	1,0%
II. Duran Varlıklar	445.038	470.372	6%	15,3%	12,2%
A. Ticari Alacaklar (net)	2.140	4.377	105%	0,1%	0,1%
B. İlişkili Taraflardan Alacaklar (net)	0	35	A.D.	0,0%	0,0%
C. Diğer Alacaklar (net)	848	206	-76%	0,0%	0,0%
D. Finansal Varlıklar (net)	294.513	303.895	3%	10,1%	7,9%
E. Pozitif/Negatif Şerefiye (net)	-3.316	14.242	A.D.	-0,1%	0,4%
F. Maddi Varlıklar (net)	126.043	122.247	-3%	4,3%	3,2%
G. Maddi Olmayan Varlıklar (net)	10.771	11.134	3%	0,4%	0,3%
H. Ertelenen Vergi Varlıkları	10.967	12.011	10%	0,4%	0,3%
I. Diğer Cari Olmayan/Duran Varlıklar	3.072	2.224	-28%	0,1%	0,1%
Toplam Varlıklar	2.901.626	3.854.406	33%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

A.D.: Anlamli Değil

rumların faaliyet verilerine bakıldığı zaman, müşteri kredilerinin toplam değerinin 478 milyon YTL olduğu görülmektedir. İki rakam arasındaki fark, tahakkuk eden faizin dahil olup olmamasından ve bilanço kalemlerine başka küçük kalemlerin dahil edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Bu artışların aksine, ödünç alınan menkul kıymetler için verilen teminatların %95 azalarak 700.000 YTL civarına düşmüş olması, ödünç pay senedi piyasasının istenen seviyeye gelmediğinin bir göstergesi olarak alınabilir.

Duran Varlıklar

Bilançoda duran varlıkların payı 2006 Eylül döneminde %15 iken (470 milyon YTL), 2007 Eylül döneminde %12'ye (445 milyon YTL) gerilemiştir. Bu düşüşün başlıca sebebi, finansal varlıklar hesabındaki teminatlara bağlı menkul kıymetlerde yaşanan düşüştür.

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar hesabının alt kalemi olan teminattaki bağlı menkul kıymetler, aracı kurumların çeşitli kurumlarda teminat olarak buldukları veya bloke menkul kıymetlerini göstermektedir. 2006/09 döneminde 62 milyon YTL olan bu teminatlar, 2007/09'da 21 milyon YTL'ye düşmüştür. Bu değişimin 40 milyon YTL'si bir aracı kuruma aittir. İlgili aracı kurumun bir diğer aracı kurum ile birleşmesinin ardından, bu kalem ortadan kalmıştır. Bu kurumun uygulaması dikkate alınmadığı zaman, finansal duran varlıklar hesabında önemli bir değişiklik görülmektedir.

Finansal varlıklar içinde satılmaya hazır hisse senetleri ve iştiraklerin payı ağırlıktadır. 136 milyon YTL değerindeki satılmaya hazır hisse senetlerinin 130 milyon YTL'si bir banka kökenli aracı kuruma aittir. Bu aracı kurum, küçük oranlı iştiraklerini bu kalem altında toplamaktadır. İştirakler ve bağlı ortaklıklar hesaplarının toplamı ise 117 milyon YTL'dir. Toplamda, finansal duran varlıkların %81'i (247 milyon YTL) iştiraklerden oluşmaktadır.

Maddi varlıklar %3'lük pay ile duran varlıklardaki önemli bir diğer hesaptır. Maddi duran varlıkların

payı 2007/09'da %4'ten %3'e inmiş, 122 milyon YTL olmuştur.

2006/09 döneminde negatif olan şerefiye hesabı, 2007/09 döneminde 14 milyon YTL civarındadır. Bunun nedeni banka kökenli bir aracı kurumun bağlı bulunduğu bankaya ait portföy yönetim şirketini bu dönem içinde devralmasıdır.

YÜKÜMLÜLÜKLER

Aracı kurumların 2006 Eylül döneminde sahip oldukları 1,6 milyar YTL civarındaki özsermayeleri, 2007 yılının aynı döneminde %22 artmış ve 1,9 milyar YTL'ye ulaşmıştır. 2006 yılında yükümlülüklerin %54'ünü oluşturan özsermaye, 2007 yılında 4 puan düşüş göstererek %50 paya sahip olmuştur.

Kısa Vadeli Yükümlülükler

Kısa vadeli yükümlülükler, 2006/09 dönemine göre %46'lık artış ile 1,7 milyar YTL değerine ulaşmıştır. Geçen yıl Eylül döneminde %40'lık bir ağırlığa sahip olan kısa vadeli yükümlülüklerin payı 2007 yılında %44'e ulaşmıştır.

Kısa vadeli yükümlülüklerin en büyük alt hesapları, ticari borçlar ve diğer finansal yükümlülüklerdir. 2006/09'da 738 milyon YTL olan ticari borçlar, %25 artmış ve 919 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Toplam yükümlülüklerin %24'ünü oluşturan kısa vadeli ticari borçlar hesabındaki en büyük kalemi müşterilere olan borçlar oluşturmaktadır. 586 milyon YTL değerindeki kısa vadeli müşteri borçları, toplam yükümlülüklerin %15'ine denk gelmektedir. Müşterilere olan borçlara takas ve saklama merkezine olan borçlar eklendiği zaman, aracı kurumların takas işlemlerinden kaynaklanan borçlarına ulaşılmaktadır. 2007/09 döneminde kurumların 732 milyon YTL değerinde takas borcu bulunmaktadır.

Diğer finansal yükümlülükler hesabı, borsa para piyasasına borçlar ve diğer çeşitli finansal borçlar kalemlerinden oluşturmaktadır. Bu yükümlülükler, 2006/09 dönemine göre yaklaşık 1,5 kat büyümüş ve 503 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bunun ana nede-

ni, borsa para piyasasından yapılan borçlanmalar-
dır. Borsa para piyasası borçlarının payı geçen dö-
nem %3'ten bu yıl %12'ye (458 milyon YTL) ulaş-
mıştır. Aktiflerde yer alan hazır değerlerdeki deği-
şimle beraber değerlendirildiğinde, aracı kurumlara
borsa para piyasasından borçlanıp, banka mev-
duatına yöneldikleri ortaya çıkmaktadır.

Kısa vadeli finansal borçlar ağırlıklı olarak aracı ku-
rumların bankalardan aldıkları kredileri içermekte-
dir. 2006 yılı Eylül döneminde 87 milyon YTL olan
finansal borçlar 2007 Eylül döneminde %15 küçül-
müştür.

Kısa vadeli diğer yükümlülükler %64 oranında ar-

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Bilançosu (YTL)

Yükümlülükler	30.09.2006 30.09.2007		Değişim	30.09.2006 30.09.2007	
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
I. Kısa Vadeli Yükümlülükler	1.164.498	1.700.918	46%	40,1%	44,1%
A. Finansal Borçlar (net)	86.916	73.788	-15%	3,0%	1,9%
B. U.V Finansal Borçların Kısa Vadeli Kısımları	30	0	A.D.	0,0%	0,0%
C. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar (net)	1.336	1.016	-24%	0,0%	0,0%
D. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	204.178	502.822	146%	7,0%	13,0%
E. Ticari Borçlar (net)	737.752	919.463	25%	25,4%	23,9%
F. İlişkili Taraflara Borçlar (net)	25.874	27.808	7%	0,9%	0,7%
G. Alınan Avanslar	5.672	1.382	-76%	0,2%	0,0%
H. Borç Karşılıkları	38.089	68.492	80%	1,3%	1,8%
I. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	91	148	62%	0,0%	0,0%
J. Diğer Yükümlülükler (net)	64.558	105.999	64%	2,2%	2,8%
II. Uzun Vadeli Yükümlülükler	33.241	32.356	-3%	1,1%	0,8%
A. Finansal Borçlar (net)	725	41	-94%	0,0%	0,0%
B. Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar (net)	1.180	276	-77%	0,0%	0,0%
C. Diğer Finansal Yükümlülükler (net)	0	0	A.D.	0,0%	0,0%
D. Ticari Borçlar (net)	93	89	-4%	0,0%	0,0%
E. İlişkili Taraflara Borçlar (net)	295	3	-99%	0,0%	0,0%
F. Alınan Avanslar	0	0	A.D.	0,0%	0,0%
G. Borç Karşılıkları	21.220	19.531	-8%	0,7%	0,5%
H. Ertelenen Vergi Yükümlülüğü	9.720	12.403	28%	0,3%	0,3%
I. Diğer Yükümlülükler (net)	7	13	82%	0,0%	0,0%
III. Ana Ortaklık Dışı Paylar	138.313	206.136	49%	4,8%	5,3%
IV. Özsermaye	1.565.574	1.914.996	22%	54,0%	49,7%
A. Sermaye	774.100	906.498	17%	26,7%	23,5%
B. Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	-216	0	A.D.	0,0%	0,0%
C. Sermaye Yedekleri	601.950	621.621	3%	20,7%	16,1%
1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	3.176	40.658	1180%	0,1%	1,1%
2. Hisse Senedi İptal Kârları	0	0	A.D.	0,0%	0,0%
3. Yeniden Değerleme Fonu	179	71	-60%	0,0%	0,0%
4. Finansal Varlıklar Değer Artış Fonu	76.283	129.551	70%	2,6%	3,4%
5. Özsermaye Enflasyon Düzeltmesi Farkları	522.312	451.340	-14%	18,0%	11,7%
D. Kâr Yedekleri	202.739	268.897	33%	7,0%	7,0%
1. Yasal Yedekler	57.054	76.915	35%	2,0%	2,0%
2. Statü Yedekleri	106	24	-77%	0,0%	0,0%
3. Olağanüstü Yedekler	139.074	182.415	31%	4,8%	4,7%
4. Özel Yedekler	4.095	4.626	13%	0,1%	0,1%
5. Serm.Eklenecek İşt.His.ve Gayr.Satış Kaz.	2.342	5.017	114%	0,1%	0,1%
6. Yabancı Para Çevrim Farkları	68	-101	A.D.	0,0%	0,0%
E. Net Dönem Kârı/Zararı	187.410	254.812	36%	6,5%	6,6%
F. Geçmiş Yıllar Kâr/Zararları	-200.409	-136.831	-32%	-6,9%	-3,5%
Toplam Özsermaye ve Yükümlülükler	2.901.626	3.854.406	33%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

A.D.: Anlamli Değil

tiş göstermiş ve 106 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bu hesapta, ödenecek vergi, harç ve diğer kesintiler kalemi 72 milyon YTL ile önemli paya sahiptir. Bunun yanında, takas yükümlülükleri, repo işlemleri, açığa satılan hisse senetlerinin yükümlülükleri ve borsa para piyasasında değerlendirilen müşteri alacaklarını kapsayan diğer çeşitli borç kalemleri %1'lik paya sahiptir.

Uzun Vadeli Yükümlülükler

Aracı kurumların sahip oldukları uzun vadeli yükümlülükleri 2007/09 döneminde 32 milyon YTL civarında, toplam yükümlülükler içindeki payı ise %1 seviyesinde kalmıştır.

Uzun vadeli yükümlülükler arasındaki en önemli hesap borç karşılıklarıdır. 2007/09'da %8 küçülen borç karşılıkları hesabı, 20 milyon YTL seviyesine inmiştir. Bu hesabın 17 milyon YTL'sini kıdem tazminatı karşılıkları oluşturmaktadır. Kıdem tazminatları geçen yıla göre 1 milyon YTL gerilemiştir.

Ana Ortaklık Dışı Paylar

Ana ortaklık dışı paylar, konsolide mali tablo açıklayan aracı kurumların, iştiraklerinde sahip oldukları payları göstermektedir. 2007/09 döneminde konsolide mali tablo açıklayan aracı kurumlardan 9 tanesinin bu hesapta bakiyesi bulunmaktadır. Bu dönem içinde sahip olunan ana ortaklık dışı paylar 206 milyon YTL olup geçen seneye göre %49'luk bir artış göstermiştir. Bu hesabın, %77'sini banka kökenli tek bir aracı kurum oluşturmaktadır.

ÖZSERMAYE

Aracı kurumların toplam özsermayeleri, 2006/09'da 1,6 milyar YTL iken 2007/09'da 1,9 milyar YTL olmuştur. Dönemler arasında %22'lik bir artış yaşanmış olmasına rağmen, kısa vadeli yükümlülüklerde yaşanan artış, özsermayenin bilanço içindeki payını 4 puan azaltmış ve %50'ye gerilemesine neden olmuştur.

Sektör özsermayesinin %18'ini tek bir aracı kurum oluşturmaktadır. Sektörün toplam özsermayesinin

%52'si 8 aracı kuruma aittir. Bu kurumların 7 tanesi banka kökenlidir.

Özsermayenin %47'sini ödenmiş sermaye, bir diğer %47'lik kısmını ise sermaye ve kâr yedekleri oluşturmaktadır. Bu oranlar, 2006/09 döneminde sırasıyla %49 ve %51'di.

Sermaye yedekleri hesabında hisse senedi ihraçları 2006/09 döneminde 3 milyon YTL iken, 2007/09'da bu tutar 41 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Bunun nedeni, İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin halka arz edilmesidir.

Sermaye yedeklerinin en önemli kalemini enflasyon düzeltmesi farkları oluşturmaktadır. 2007/09 döneminde 621 milyon YTL olan sermaye yedeklerinin 451 milyon YTL'si bu düzeltme farklarından oluşmaktadır. Bu kalem ile birlikte, geçmiş dönemde sahip olunan varlıklar bugünkü değerine getirilmektedir.

Özsermaye yapısında yer alan net dönem kârının 2007/09 döneminde %36 artarak 255 milyon YTL'ye ulaşması dikkat çekmektedir. Bunun yanında, geçmiş yıllardaki kârlar üzerinden ayrılan yedeklerin ve dönem kârının toplamı 2006/09'da 390 milyon YTL'den 2007/09'da 524 milyon YTL'ye yükselmiştir.

SONUÇ

2007 Eylül döneminde aracı kurumlar likit pozisyonlarını artırmışlardır. Bu dönemde kurumların aktiflerindeki menkul kıymet oranı düşmüş, mevduat oranı ise yükselmiştir. Kurumlar borsa para piyasasından borçlanıp, banka mevduatına yönelmişlerdir. Borsa para piyasasına borçlar ve takas yükümlülüklerindeki artışla beraber, özsermayenin bilançodaki payı %54'den %50'ye gerilemiştir. Aracı kurumların net kârları karşılaştırılan dönemler arasında %36 artış göstermiştir.

GELİR TABLOSU ANALİZİ

Aracı kurumların, hizmet gelirleri ve esas faaliyetlerden diğer gelirler olmak üzere iki ana gelir kale-

mi bulunmaktadır. Hizmet gelirleri, aracı kurumların ana faaliyetleri sonucunda müşterilerden aldıkları komisyonları ifade etmektedir. Hizmet gelirleri 2007/09 döneminde 603 milyon YTL ile aracı kurum gelirlerinin %76'sını oluşturmuştur.

Esas faaliyetlerden diğer gelirler kalemi ise, kredili işlemlerden alınan faiz gelirleri ve ödünç menkul kıymet işlemlerinden alınan komisyonlar gibi aracı kurumların ana faaliyet alanlarındaki diğer gelir kalemlerini içermektedir. Bu kalem, karşılaştırılan dönemler arasında %43 artış göstermiş ve 2007'nin ilk 9 ayında 137 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Diğer gelirlerde yaşanan bu artış, gelir dağılımı içindeki payının da 3 puan yükselmesine neden olmuştur.

Satışların maliyeti kalemi, aracı kurumların menkul kıymetleri kendi portföylerine alırken kaydettikleri maliyet, satış gelirleri kalemi ise kendi portföylerinden yaptıkları satışları ifade etmektedir. Satış maliyeti ve satış gelirleri arasındaki fark, aracı kurumların alım satım kâr/zararlarını göstermektedir. Kurumlar, 2006/09'da kendi portföylerinden yaptıkları satışlarda 31 milyon kâr ederken, 2007/09'da 51 milyon kâr etmişlerdir.

toplanması ile elde edilmektedir. Bu gelirler, karşılaştırılan dönemler arasında %14 büyümüştür. Brüt esas faaliyet kârı/zararı ise esas faaliyet gelirlerine alım-satım kâr/zararlarının eklenmesiyle bulunmaktadır. Brüt kâr/zarar, aracı kurumların toplu gelirlerini ifade etmektedir. Aracı kurumlar, 2007 yılının ilk 9 aylık döneminde 791 milyon YTL değerinde brüt esas faaliyet kârı elde etmiştir.

Birliğimiz aracı kurumların konsolide edilmiş mali tabloları ile birlikte bu tabloların dipnotlarını da derlemektedir. Muhasebe yöntemlerinde oluşan farklılıklardan dolayı, gelir tablosu ile bu tablonun dipnotlarından oluşturulmuş diğer tablolar arasında farklılıklar bulunabilmektedir. Örneğin, gelir tablosunda 791 milyon YTL olarak belirtilen brüt esas faaliyet kârı, arka sayfada yer alan gelir kompozisyonu tablosunda 796 milyon YTL olarak görülmektedir. İlerleyen bölümlerde sektörün gelirlerinin daha detaylı bir şekilde ele alınabilmesi için dipnotlarda yer alan veriler kullanılmıştır.

Dipnotlardan elde edilen gelir kompozisyonu tablosuna bakıldığında ise, 2007/09 döneminde toplam gelirler önceki yıla göre %17 artarak 796 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Esas faaliyet gelirleri, hizmet ve diğer gelirlerin

Aracı kurumların gelirlerinin en büyük kısmını net

Aracı Kurum Sektörü Konsolide Gelir Tablosu (YTL)

	30.09.2006	30.09.2007	Değişim	30.09.2006	30.09.2007
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
Esas Faaliyet Gelirleri	648.553	739.700	14%	95,4%	93,6%
A. Satış Gelirleri (net)	124.181.292	115.541.346	-7%	18265,0%	14613,1%
B. Satışların Maliyeti (-)	-124.149.958	-115.490.377	-7%	-18260,4%	-14606,6%
C. Hizmet Gelirleri (net)	552.417	602.506	9%	81,3%	76,2%
D. Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler (net)	96.136	137.194	43%	14,1%	17,4%
Brüt Esas Faaliyet Kârı/Zararı	679.887	790.670	16%	100,0%	100,0%
E. Faaliyet Giderleri (-)	-501.842	-554.961	11%	-73,8%	-70,2%
Net Esas Faaliyet Kârı/Zararı	178.045	235.709	32%	26,2%	29,8%
F. Diğer Faaliyetlerden Gelir ve Kârlar	149.007	248.490	67%	21,9%	31,4%
G. Diğer Faaliyetlerden Gider ve Zararlar (-)	-64.401	-69.977	9%	-9,5%	-8,9%
H. Finansman Giderleri (-)	-25.420	-60.178	137%	-3,7%	-7,6%
Faaliyet Kârı/Zararı	237.231	354.044	49%	34,9%	44,8%
I. Net Parasal Pozisyon Kâr/Zararı	305	364	19%	0,0%	0,0%
Ana Ortaklık Dışı Kâr/Zarar	-2.466	-35.428	1337%	-0,4%	-4,5%
Vergi Öncesi Kâr/Zarar	235.071	318.980	36%	34,6%	40,3%
J. Vergiler (-)	-47.661	-64.168	35%	-7,0%	-8,1%
Net Dönem Kârı/Zararı	187.410	254.812	36%	27,6%	32,2%

Kaynak: TSPAKB

Gelir Kompozisyonu	30.09.2006	30.09.2007	Değişim	30.09.2006	30.09.2007
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
Net Komisyon Gelirleri	399.840	445.477	11%	58,5%	55,9%
Diğer Ana Faaliyet Gelirleri	251.908	300.027	19%	36,9%	37,7%
Alım-Satım Kâr/Zararları	31.415	50.970	62%	4,6%	6,4%
Toplam	683.163	796.473	17%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

komisyon gelirleri oluşturmaktadır. Net komisyon gelirleri, dönemler arasında %11'lik bir büyüme kaydetmiş olmakla birlikte, gelir kompozisyonu içindeki payında 2006/09'a göre 3 puanlık düşüş yaşamıştır. Payda yaşanan bu değişim, daha önce belirtilen alım-satım kârların artmış olmasının bir sonucudur.

Net Komisyon Gelirleri

Net komisyon gelirleri, aracı kurumların menkul kıymet işlemlerinden elde ettikleri komisyonlardan müşterilere yapılan iadelerin ve acentelere ödenen payların düşülmesinin ardından kurumların elde ettikleri tutarları içermektedir. 99 aracı kurumun verilerinin konsolide edildiği son dönemde, 75 aracı kurum tarafından müşteri ve acentelere iadeler olmuştur. Net komisyon geliri, 2007/09 döneminde karşılaştırılan bir önceki döneme göre %11'lik bir artış sergileyerek 445 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Net komisyon gelirlerinin büyük bir bölümünü hisse senedinden elde edilen komisyonlar oluşturmaktadır. Hisse senedi işlem hacmi 2007'nin ilk 9 ayında geçen yılın aynı dönemine göre %12 artmıştır. Bu dönemde hisse senedi komisyon gelirleri ise yalnızca %3 artmıştır. 2006 Eylül döneminde komisyon gelirlerinin %96'sını oluşturan hisse senedi komisyonları, 2007 Eylül döneminde %89'unu oluşturmuştur.

Hisse senedi komisyonundan elde edilen payın

Net Komisyon Gelirleri	30.09.2006	30.09.2007	Değişim	30.09.2006	30.09.2007
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
Hisse Senedi Komisyonları	385.022	394.788	3%	96,3%	88,6%
Vadeli İşlem Komisyonları	5.476	39.491	621%	1,4%	8,9%
SGMK Komisyonları	7.509	11.164	49%	1,9%	2,5%
Diğer Menkul Kıymet Komisyonları	1.833	33	-98%	0,5%	0,0%
Net Komisyon Gelirleri	399.840	445.477	11%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

düşmüş olmasının nedeni hızlı bir şekilde gelişen vadeli işlemler borsasıdır. 2006/09 döneminde 18 milyar YTL olan

vadeli işlemler hacmi 2007/09'da 7 kat artarak 127 milyar YTL'ye çıkmıştır. Hacimde yaşanan bu artış komisyon gelirlerine de yansımıştır. Komisyon gelirlerinde yaşanan 6 katlık artış, vadeli işlem komisyonlarının gelirlere katkısını 8 puan arttırmış ve %9'a çıkartmıştır.

2006/09'da vadeli işlem komisyon gelirin e sahip 22 aracı kurum bulunurken, 2007/09'da 35 aracı kurum bulunmaktadır. 2006/09'da ilk 10 aracı kurum bu komisyon gelirin in %88'ine sahipken, 2007/09'da ilk 10 aracı kurumun payı %75'e gerilemiştir.

Net hisse senedi komisyon gelirlerinin yatırımcıların hisse senedi işlem hacmine oranı, sektörün ortalama efektif komisyon oranını vermektedir. Yatırımcıların işlem hacmi, toplam işlem hacminden aracı kurum portföyüne yapılan hisse senedi işlem hacmi çıkarılarak bulunmaktadır. Yatırımcıların hisse senedi işlem hacmi, 2007/09 dönemi için 543 milyar YTL'dir. Böylece, sektörün efektif komisyon oranı %0.073 (yüz binde 73) olarak hesaplanmaktadır. 2006/09 döneminde bu oran %0.082'idi (yüz binde 82). Ancak, belirtilen oranlar yatırımcılardan elde edilen gelirler olarak değil, aracı kuruma kalan gelir olarak değerlendirilmelidir.

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri

Aracı kurumların kredili işlem faizleri, varlık yönetimi ve kurumsal finansman gibi gelirleri, diğer ana

Diğer Ana Faaliyet Gelirleri	30.09.2006	30.09.2007	Değişim	30.09.2006	30.09.2007
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
Varlık Yönetimi Gelirleri	108.851	113.450	4%	43,2%	37,8%
Kredili İşlem Faiz Gelirleri	68.535	84.702	24%	27,2%	28,2%
Kurumsal Finansman Gelirleri	44.577	49.718	12%	17,7%	16,6%
Diğer Gelirler	14.033	29.757	112%	5,6%	9,9%
Diğer Komisyonlar	15.912	22.400	41%	6,3%	7,5%
Toplam	251.908	300.027	19%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

faaliyet gelirleri altında toplanmıştır. 2006 yılının ilk 9 ayında 252 milyon YTL'yi bulan gelirler, 2007 yılının aynı döneminde %19 oranında artarak 300 milyon YTL olmuştur.

Varlık yönetimi gelirleri %38'lik pay ile diğer ana faaliyet gelirlerinin en büyük kalemidir. Aracı kurumlar 2007 yılının ilk 9 aylık döneminde yatırım fonu ve portföy yönetimi faaliyetlerinden 113 milyon YTL gelir elde etmiştir. Bu tutar, 2006 yılının aynı dönemine göre %4 artışı temsil etmektedir. 2007/09'da varlık yönetimi geliri olan 48 aracı kurum bulunmaktadır. Ancak, bu gelirlerin %42'si tek bir aracı kurum tarafından yapılmaktadır.

Aracı kurumların Eylül 2006'da kullandıkları kredi hacmi 400 milyon YTL iken, Eylül 2007'de bu hacim 478 milyon YTL'ye çıkmıştır. Kullanılan kredi hacmindeki %20'lik artış, kredili işlemlerden elde edilen faiz gelirlerine %24 olarak yansımıştır. 2006/09'da 69 milyon YTL olan faiz geliri, 2007/09'da 85 milyon YTL'ye yükselmiştir.

2006/09 döneminde 41 aracı kurum tarafından 44 milyon YTL değerinde kurumsal finansman geliri elde edilirken, 2007/09 döneminde 44 aracı kurum

tarafından 50 milyon YTL tutarında kurumsal finansman geliri kaydedilmiştir. Dönemler arasında %12'lik artış yaşanmış, ancak gelir dağılımı içindeki pay hafif düşmüştür. Karşılaştırılan dönemlerde en yüksek gelir sağlayan ilk 4 aracı kurum, 2006 ve 2007 yıllarında sektörün toplam kurumsal finansman gelirinin yaklaşık yarısına sahip olmuştur.

Alım-Satım Kârları

Bir diğer ana gelir kalemi, menkul kıymet alım-satımlarından oluşan alım-satım kâr/zararıdır. 2006 yılının ilk 9 aylık döneminde 31 milyon YTL civarında olan kâr, 2007 yılının 9 aylık döneminde 51 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Gelir kompozisyonu tablosunda da belirtildiği gibi, alım-satım kâr-zararlarının toplam gelirler içindeki payı Eylül 2007 döneminde %6 olmuştur.

Tabloda yer verilen değerler incelendiği zaman, aracı kurumların alım-satım kârlarının dörtte üçünü kamu tahvil ve bonolarından sağladığı görülmektedir.

Yatırım fonları kaleminde gerçekleşen artış, tek bir aracı kurumun işlemlerinden kaynaklanmaktadır. Bu kurum borsa yatırım fonu satışlarıyla beraber kârını artırmıştır.

Alım-Satım Kâr/Zararları	30.09.2006	30.09.2007	Değişim	30.09.2006	30.09.2007
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
Kamu SGMK	19.698	38.191	94%	62,7%	74,9%
Hisse Senetleri	10.941	5.490	-50%	34,8%	10,8%
Yatırım Fonları	530	4.335	718%	1,7%	8,5%
Vadeli İşlemler	81	1.444	1689%	0,3%	2,8%
Özel SGMK	43	1.142	2564%	0,1%	2,2%
Diğer Menkul Kıymetler	97	388	299%	0,3%	0,8%
Yabancı Menkul Kıymet	25	-19	-178%	0,1%	0,0%
Toplam	31.415	50.970	62%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Yabancı menkul kıymetlerde yaşanan zarar ise yine bir aracı kurumla ilişkilidir. Aracı kurumun yabancı menkul kıymeti alış ve satış tarihi arasındaki kur farkından dolayı kurum zarar etmiştir.

Faaliyet Giderleri

Aracı kurumların faaliyet giderleri 2006 yılının ilk 9 ayına göre %9 artmış ve 555 milyon YTL olmuştur.

Faaliyet giderlerinin en büyük kalemi %54'lük paya sahip personel giderleridir. Personel giderlerine, personele ödenen ücret, sağlık sigortası, servis, yemek ve diğer yan ödemeler de dahildir. Bu gider kalemi, 2007 Eylül döneminde 299 milyon YTL'ye ulaşmış ve karşılaştırılan döneme nazaran %13 artmıştır.

Sektörün Aralık 2006 sonunda sahip olduğu 5.898 çalışan sayısı, 2007 Eylül döneminde 5.933'e ulaşmıştır. 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde ortalama çalışan sayısı ise 5.909'dur. Bir çalışanın 2006/09 döneminde aracı kuruma aylık maliyeti 4.941 YTL iken, 2007/09'da bu rakam 5.628 YTL'ye yükselmiştir.

Genel yönetim giderleri kira, elektrik, su, telefon, bilgişlem altyapısı gibi giderlerden oluşmaktadır. 2006 yılının ilk 9 ayında 127 milyon civarında olan bu gider, 2007 yılının aynı döneminde %9 artarak, 139 milyon YTL'ye ulaşmıştır.

Pazarlama ve satış giderlerini araştırma ve geliştirme giderleri ile diğer pazarlama, satış ve dağıtım giderleri oluşturmaktadır. Bu gider kalemi karşılaştırılan dönemler arasında %15 artmış, 2007 yılının 9. ayının sonunda 28 milyon YTL olmuştur. Bu giderin %54'ünü 3 banka kökenli aracı kurum kaydetmektedir.

İşlem payları ve saklama ücretleri, İMKB, VOB, Takasbank ve Merkezi Kayıt Kuruluşu gibi sermaye

piyasasında yer alan kurumlara yapılan ödemeleri içermektedir. Bu giderler, dönemler arası karşılaştırmada %18 artmış, ancak payı değişmemiştir. Vergiler, harçlar, üyelik aidatları gibi giderleri içeren diğer resmi giderler kalemi ise %2 artmıştır.

Kârlılık

Aracı kurumlar, 2006 yılının ilk yarısında kârlılıkta gösterdiği performansı, 2007 yılının ilk yarısına taşıyamamışlardı. Kurumlar, 2006 yılının ilk altı ayında 159 milyon YTL, 2007 yılının ilk altı ayında ise 153 milyon YTL net dönem kârı elde etmişti. Ancak, bu yılın 3. çeyreği itibariyle net dönem kârı 255 milyon YTL ile geçen seneye göre %36 artmıştır.

2006/09'da 187 milyon YTL'lik kârı 57 aracı kurum paylaşıırken, 2007/09'da 255 milyon YTL'lik kârı 71 aracı kurum üretmiştir. Sektör kârının yarısına yakını hem 2006/09 hem de 2007/09 dönemleri arasında 6 aracı kurum tarafından oluşturulmuştur.

SONUÇ

İncelenen dönemler arasında hisse senedi işlem hacmi 514 milyar YTL'den 575 milyar YTL'ye yükselmiş ve %12'lik bir artış kaydetmiştir. Hacimde yaşanan bu yükselişe rağmen, kurumların hisse senedi komisyonlardan elde ettikleri gelirler sadece %3 artmıştır. Buna rağmen hisse senedi komisyon gelirleri net komisyon gelirlerinin en büyük kaynağı olma özelliğini korumuştur. Öte yandan, vadeli işlem hacminde yaşanan yaklaşık %600'lük artış, vadeli işlem komisyon gelirlerine de aynı oranda yansımıştır. Bu gelişmelerle birlikte aracı kurumlar toplam komisyon gelirlerini %11 artırmıştır.

Faaliyet Giderleri	30.09.2006	30.09.2007	Değişim	30.09.2006	30.09.2007
	Bin YTL	Bin YTL		% Dağılım	% Dağılım
Personel Giderleri	265.538	299.334	13%	52,9%	53,9%
Genel Yönetim Giderleri	127.440	138.856	9%	25,4%	25,0%
Pazarlama, Satış Giderleri	24.604	28.196	15%	4,9%	5,1%
İşlem Payları, Saklama Ücretleri	20.832	24.573	18%	4,2%	4,4%
Diğer Resmi Giderler	45.315	46.178	2%	9,0%	8,3%
Amortismanlar	18.112	17.824	-2%	3,6%	3,2%
Toplam	501.842	554.961	11%	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Diğer ana faaliyet gelirlerinde dönemler arasında %19'luk artış meydana gelmiştir. 2007/09 döneminde 44

aracı kurum tarafından 50 milyon YTL tutarında kurumsal finansman geliri sağlanmıştır. 48 aracı kurum tarafından elde edilen varlık yönetimi geliri ise %4 artmıştır. 113 milyon YTL olan varlık yönetimi gelirin %42'sini tek bir aracı kurum oluşturmuştur. Saklama ve diğer komisyon gelirlerini içeren diğer komisyonlar %41 artış göstermiştir.

Aracı kurumların karşılaştırılan dönemler arasında menkul kıymet alım-satım kârı 31 milyon YTL'den 51 milyon YTL'ye çıkmıştır. Bunun dörtte üçü hazine bonosu-devlet tahvilinden elde edilmiştir.

Aracı kurumların faaliyet giderleri 2006/09 ve 2007/09 dönemleri arasında %11 artmıştır. Bu hesabın en büyük payını oluşturan personel giderleri 299 milyon YTL'ye ulaşmıştır. Gelirlerden, faaliyet giderlerinin düşülmesi ile birlikte net esas faaliyet kârı 236 milyon YTL olmuştur.

Diğer faaliyetlerden gelirler ve kârlar %67 artış göstermiş, bunun yanında finansman ve diğer faaliyetlerden gider ve zararlar ise toplamda %45 artmıştır. Böylece, 2006 yılında 237 milyon YTL olan faaliyet kârı, 2007 yılında 354 milyon YTL'ye yükselmiştir.

Ana ortaklık dışı kâr/zarar kalemi gelir tablosuna negatif olarak yansımıştır. 35 milyon YTL'lik bu etkiden sonra, vergi öncesi kâr 319 milyon YTL olmuştur. Efektif vergi oranı %20 seviyesinde devam etmiştir.

Sonuç olarak, aracı kurumların net kârı 2006/09'da 187 milyon YTL iken 2007/09'da %36 artarak 255 milyon YTL'ye çıkmıştır.

Sermaye Piyasası Verileri

Yurt İçi Yerleşiklerin Yatırım Tercihleri				
Milyon YTL	2005	2006	2007/06	%Δ
YTL Mevduat	141.716	168.943	185.419	9,8%
DTH	82.128	108.754	111.561	2,6%
Kıymetli Maden Hesapları	96	250	232	-7,2%
Katılım Bankalarında Toplanan Fonlar	8.369	10.788	12.650	17,3%
DİBS	55.276	55.781	51.547	-7,6%
Eurobond	5.348	5.413	4.880	-9,8%
Yatırım Fonları	29.374	22.012	24.575	11,6%
Repo	1.486	2.202	3.273	48,6%
Emeklilik Yatırım Fonları	1.219	2.821	3.746	32,8%
Hisse Senedi	23.020	26.256	27.363	4,2%
Toplam	348.032	403.220	425.246	5,5%

Yurt Dışı Yerleşiklerin Yatırım Tercihleri				
Milyon YTL	2005	2006	2007/06	%Δ
Hisse Senedi	44.894	50.218	65.336	30,1%
DİBS	23.502	35.086	41.681	18,8%
Eurobond	850	794	708	-10,8%
Mevduat	4.604	5.992	6.158	2,8%
Toplam	73.850	92.091	113.882	23,7%

Halka Açık Şirketlerin Piyasa Değeri				
	2005	2006	07/12/2007	%Δ
Milyon YTL	218.318	230.038	341.284	48,4%
Milyon \$	162.814	163.775	292.045	78,3%
Halka Açık Kısmın Piyasa Değeri (Milyon \$)	50.328	51.815	91.493	76,6%
Ortalama Halka Açıklık Oranı	31%	32%	31%	A.D.

İMKB'de İşlem Gören Hisse Senedi Sayısı				
	2005	2006	07/12/2007	%Δ
İşlem Gören Şirketler	304	316	319	0,9%
İşlem Gören Borsa Yatırım Fonları	2	6	8	33,3%

Birincil Halka Arzlar				
	2005	2006	07/12/2007	%Δ
Toplam Hacim (Milyon \$)	1.803	949	3.389	A.D.
Şirket Sayısı	11	19	11	A.D.

Halka Açık Şirket Karlılığı				
	2004	2005	2006	%Δ
Kar Eden Şirket Sayısı	221	227	223	-1,8%
Zarar Eden Şirket Sayısı	90	81	102	25,9%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyon YTL)	12.117	14.056	20.677	47,1%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyon YTL)	-909	-3.973	-1.235	-68,9%
Toplam Kar/Zarar (Milyon YTL)	11.209	10.083	19.441	92,8%

Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü				
Milyon \$	2005	2006	07/12/2007	%Δ
A Tipi Yatırım Fonları	786	599	798	33,2%
B Tipi Yatırım Fonları	20.977	15.701	21.666	38,0%
Emeklilik Yatırım Fonları	913	2.048	3.817	86,4%
Borsa Yatırım Fonları	40	88	231	161,0%
Yatırım Ortaklıkları	360	280	331	18,1%
Gayrimenkul Yat.Ort.	1.864	1.487	2.879	93,7%
Risk Sermayesi Yat.Ort.	69	68	66	-2,8%
Toplam	25.010	20.271	29.788	47,0%
Kurumsal Yatırımcı/GSMH	8,3%	5,0%	5,8%	A.D.

Yatırımcı Sayısı				
	2004	2005	2006	%Δ
Açık Hesap Sayısı	2.177.516	2.390.687	--	A.D.
Bakiyeli Hesap Sayısı	1.072.663	1.001.353	1.015.166	1,4%
Bakiyeli Hesap/Toplam Nüfus	8,3%	5,0%	5,8%	A.D.

Yabancı Yatırımcı İşlemleri				
Milyon \$	2005	2006	10/2007	%Δ
Hisse Senedi Saklama Bakiyeleri	33.812	35.083	70.911	102,1%
Saklamadaki Payı	67%	68%	72%	6,5%
Hisse Senedi İşlem Hacimleri	83.275	88.519	119.899	A.D.
İşlem Hacmi Payı	20%	19%	24%	23,5%
Net Hisse Senedi Yatırımı	3.989	1.144	4.885	A.D.

TSPAKB Üyeleri				
	2005	2006	07/12/2007	%Δ
Aracı Kurumlar	108	106	104	-1,9%
Bankalar	41	40	41	2,5%
Toplam	149	146	145	-0,7%

İMKB İşlem Hacimleri*				
Milyar \$	2005	2006	10/2007	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	403	454	499	A.D.
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	708	744	702	A.D.
Banka	3.163	3.344	3.304	A.D.
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	3.871	4.088	4.006	A.D.

*:Alım-Satım Toplamıdır.

VOB Verileri*				
	2005	2006	11/2007	%Δ
İşlem Gören Kontrat Sayısı (Milyon Adet)	2	7	21	213,2%
Hacim (Milyon YTL)	6.059	35.753	208.024	481,8%
Açık Pozisyon (Dönem Sonu-Milyon)	0	0	54	A.D.

*:Alım-Satım Toplamıdır.

Aracı Kurumlarla İlgili Veriler				
Milyon \$	2005	2006	2007/09	%Δ
Dönen Varlıklar	1.591	1.636	2.809	71,7%
Duran Varlıklar	321	274	390	42,4%
Aktif Toplam	1.912	1.910	3.199	67,5%
Kısa Vadeli Yükümlülükler	663	735	1.412	92,0%
Uzun Vadeli Yükümlülükler	25	24	27	13,4%
Özsermaye	1.119	1.048	1.589	51,7%
Toplam Özsermaye ve Yükümlülükler	1.912	1.910	3.199	67,5%
Net Komisyon Gelirleri	366	363	370	A.D.
Esas Faaliyet Karı	226	124	180	A.D.
Net Kar	204	131	190	A.D.
Personel Sayısı	5.916	5.898	5.933	0,6%
Şubeler	234	246	243	-1,2%
İrtibat Bürosu	69	64	51	-20,3%
Acente Şubeleri	4.406	4.514	4.552	0,8%

İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi				
	2005	2006	07/12/2007	%Δ
İMKB-100	39.778	39.117	56.491	44,4%
İMKB-100 (En Yüksek)	40.012	48.192	58.232	20,8%
İMKB-100 (En Düşük)	22.888	31.492	36.630	16,3%
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (Milyon \$)	794	919	1.212	32,0%

Yurt Dışı Borsa Endeksleri				
	2005	2006	07/12/2007	%Δ
Arjantin Merval	1.543	2.090	2.239	7,1%
Brezilya Bovespa	33.456	44.474	65.639	47,6%
Fransa CAC 40	4.714	5.544	5.719	3,2%
Almanya DAX	5.438	6.653	7.994	20,2%
Hong Kong Hang Seng	14.876	19.965	28.842	44,5%
Hindistan BSE Sens	9.398	13.787	19.966	44,8%
Japonya Nikkei 225	16.111	17.226	15.956	-7,4%
Meksika IPC	17.803	26.448	31.268	18,2%
Rusya RTS	1.126	1.922	2.286	18,9%
Güney Afrika FTSE/JSE	18.097	24.915	30.391	22,0%
İngiltere FTSE 100	5.619	6.221	6.555	5,4%
ABD S&P 500	1.249	1.425	1.505	5,6%
ABD Nasdaq 100	1.663	1.788	2.130	19,1%

A.D.: Anlamli değil

Haftalık olarak güncellenen Sermaye Piyasası Özet Verileri Tablosuna www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

Kaynak: BDDK, Financial Times, HSBC Yatırım, İMKB, MKK, SPK,TCMB, TSPAKB, TÜİK, VOB

TSPAKB

TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

sermaye piyasasında

gündem

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 104 aracı kurum ve 41 banka olmak üzere toplam 145 üyesi vardır.

Misyonumuz;

Çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan ve saygınlığına önem veren bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak; sermaye piyasasını geliştirmek ve bu yolla ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmaktır.

TSPAKB Adına İmtiyaz Sahibi

E. Nevzat Öztangut
Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

İlkay Arıkan
Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Alparslan Budak
Genel Sekreter Yardımcısı

Yayın Türü: Yaygın, süreli

sermaye piyasasında gündem, TSPAKB'nin aylık iletişim organıdır. Para ile satılmaz.

TSPAKB

Büyükdere Caddesi No:173

1. Levent Plaza Kat:4

1. Levent 34394 İstanbul

Tel:212-280 85 67 Faks:212-280 85 89

www.tspakb.org.tr

tspakb@tspakb.org.tr

Basım: Printcenter

Eski Büyükdere Cad.

Cem Sultan Sok. No:2A

4. Levent 34416 İstanbul

Tel:212-282 41 90

9 77 13048 15543 9

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul